

**PREZENTACE MOŽNOSTÍ STUDIA NA  
ODDĚLENÍ FYZIOLOGIE  
A IMUNOLOGIE ŽIVOČICHŮ**

**A. Kozubík**

---

**Laboratoř  
cytokinety**  
Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

**Co by mělo být rozhodováno nejdřív:  
Proč chceme studovat, jaký je opravdový  
zájem? Naše možnosti**

**Na základě čeho se rozhodujeme?**

**Kdy začít a proč?**

**Kde začít?**

**Jaké máme možnosti uplatnění  
po skončení studia?**

**Laboratoř  
cytokinety**

**Biofyzikální ústav AVČR, BRNO**

# Období zásadních organizačních změn

**Možnosti**

**Laboratoř Buněčné fyziologie  
a imunologie**

# Laboratoře KSFŽOZ – Doc. Dr. A. Kozubík, PhD.

(Katedra srovnávací fyziologie živočichů a obecné zoologie)

## Buněčná fyziologie a imunologie

doc. RNDr. A. Kozubík, CSc.

doc. RNDr. J. Hofmanová, CSc.  
doc. RNDr. S. Kozubek, CSc.  
doc. RNDr. A. Lojek, CSc.  
Mgr. J. Procházková, Ph.D.  
RNDr. J. Vondráček, Ph.D.  
Mgr. K. Souček, Ph.D.  
Mgr. L. Kubala, Ph.D.  
RNDr. M. Číž, Ph.D.  
RNDr. E. Bártová, Ph.D.  
RNDr. M. Machala, CSc.  
RNDr. J. Turánek, CSc.

## Fyziologie a imunologie hmyzu

RNDr. M. Vácha, Ph.D.

doc. RNDr. V. Ptáček, CSc.  
RNDr. P. Hyršíl, Ph.D.

## Lymfská borelióza

doc. RNDr. A. Žáková, Ph.D.

RNDr. E. Janoušková, Ph.D.

## Neurobiologie a molekulární psychiatrie

RNDr. O. Šerý, Ph.D.

R. Pitelová  
Mgr. J. Nejedlík  
Mgr. R. Štaif  
Prof. RNDr. V. Mikeš, CSc.  
Mgr. J. Lochman

# Laboratoře KSFŽOZ – Doc. Dr. A. Kozubík, PhD.

(Katedra srovnávací fyziologie živočichů a obecné zoologie)

## Buněčná fyziologie a imunologie

doc. RNDr. A. Kozubík, CSc.

- mechanismy účinku specifických exogenních a endogenních cytokinetických regulátorů (cytokiny, faktory výživy, karcinogeny) na buněčný růst, diferenciaci a smrt, specifické interakce a přenos signálů těchto regulátorů
- kinetika tvorby reaktivních kyslíkových a dusíkových radikálů za fyziologických i patologických podmínek
- a detailní studie cytokinet. parameterů za použití metod průtokové cytometrie, mikroskopie (světelné, fluorescenční, konfokální) a pokročilých technik molekulární biologie
- studium procesu karcinogeneze, prevence vzniku nádorů a optimalizace protinádorových terapií

## Fyziologie a imunologie hmyzu

RNDr. M. Vácha, Ph.D.

- mechanismy obranné imunitní reakce u hmyzu vyvolané stresovými podmínkami (teplota, poranění, bakterie, chemikálie, invaze entomopatogenních hlístů)
- srovnání humorální (lysozym) a buněčné (fagocytóza) imunitní odpovědi mezi bezobratlými (hmyz) a obratlovci (ryby), úloha reaktivních kyslíkových radikálů
- fyziologie hmyzu, hemolymfa, dýchání, hormonální řízení vývoje hmyzu
- foto- a magnetorecepce hmyzu, citlivost na světlo, kompasové orientační chování, zapojení mozkových struktur

## Lymfská borelióza

doc. RNDr. A. Žákovská, Ph.D.

- Lymfská borelióza
- přírodní zraje infekce lymfskou boreliózou v České republice
- izolace druhů *Borelia* z hlodavců
- identifikace izolovaných druhů *Borrelia* a jejich serologické potvrzení

## Neurobiologie a molekulární psychiatrie

RNDr. O. Šerý, Ph.D.

- relationship between DNA polymorphism of selected genes and psychiatric diseases (alcoholism, hyperactivity)
- genetics of pain sensitivity
- DNA detection of eye pathogens (viruses, bacteria, fungi)

# Laboratoře KSFŽOZ - Doc. Dr. A. Kozubík, PhD.

(Katedra srovnávací fyziologie živočichů a obecné zoologie)

## Buněčná fyziologie a imunologie

- University of Turku – Finland
- Hebrew University of Jerusalem – Israel
- National Institute of Traumatology – Hungary
- Catholic University – Italy
- Ústav experimentální farmakologie – SR
- Universita P. J. Safarika, Košice – SR
- Johannes Gutenberg University, Mainz – Germany
- University of Kentucky – USA

## Fyziologie a imunologie hmyzu

- University of Kiel – Germany
- University of Turku – Finland
- Institute for Plant Production, Piešťany – Slovakia
- Virginia Tech University – USA

## Lymfská borelióza

## Neurobiologie a molekulární psychiatrie

## Oddělení živočišné fyziologie a imunologie

### Česká republika:

- Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie, FN Brno
- Fakultní nemocnice – Masarykův ústav, Brno
- Konference a semináře České společnosti pro analytickou Cytometrii

### Česká republika:

- Ústav fyziologie, Ústav entomologie, AV ČR, České Budějovice
- Česká sbírka mikroorganismů, Brno
- Ústav organické chemie a biochemie, Praha
- Výzkumný ústav krmiv, Troubsko

### Česká republika:

### Česká republika:

- Ústav psychiatrie, UK, Praha
- Oddělení psychiatrie, FN, Brno
- Ústav lékařské biochemie, UK, Praha
- Oční klinika, FN, Brno

# Laboratories of DCAPGZ

**PERSPECTIVES**

(Department of Comparative Animal Physiology and General Zoology)

## Cellular Physiology and Immunology

## Insect physiology and Immunology

## Lyme disease

## Neurobiology and Molecular Psychiatry

doc. RNDr. A. Kozubík, CSc.

RNDr. M. Vácha, Ph.D.

doc. RNDr. A. Žáková, Ph.D.

RNDr. O. Šerý, Ph.D.

This novel research area is based on the long-term participation of team members in teaching within department. The program has high level of grant support enabling to enlist further students and staff in this prospective research area. Intensive international collaboration, as well as high publication activity ensures further successful development. Although these activities rely on external lecturers, a long term collaboration between Institute of Biophysics and the Department should guarantee further development of the Department.

Traditional area –  
•available grant support;  
•good quality publications;



**Department of Animal Physiology and Immunology**



# ZAMĚŘENÍ

## Skupina laboratoří Biofyzikálního ústavu

Oddělení patofyziologie volných  
radikálů



## Skupina fyziologie a imunologie hmyzu

Neuroetologie  
Apidologie

Imunologie

## Oddělení cytokinetiky

Zaměření – přenos signálů regulujících  
b. Dělení, diferenciaci a smrt buněk  
int. proliferujících populací  
(K.B., Nádorové b.)



fyziologie kmenových buněk

(V. Bryja, P. Krejčí, J. Pacherník,  
J. Procházková )

(J. Hofmanová, J. Vondráček,  
K. Souček, A. Vaculová



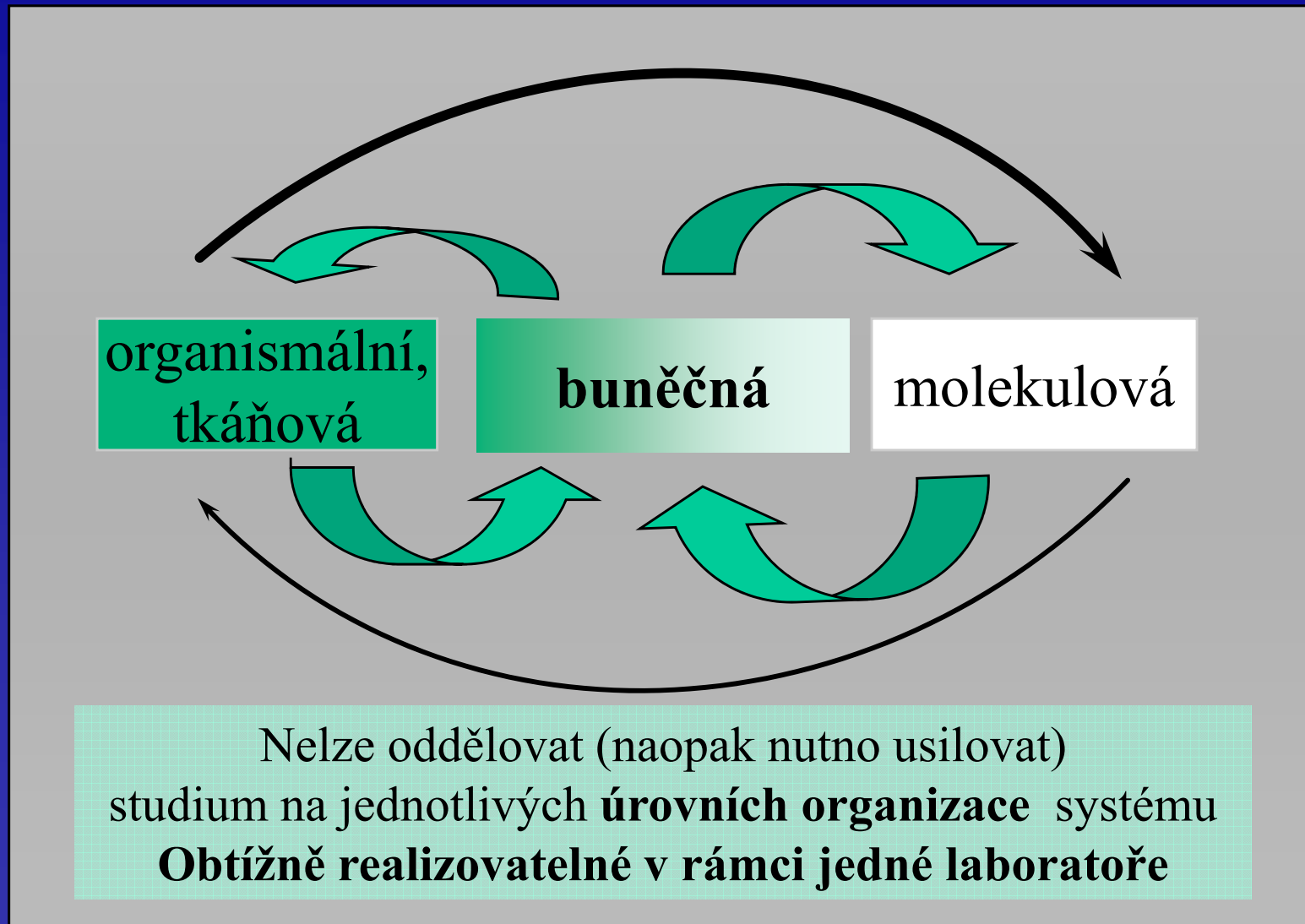
(Prostory PŘF MU v rekonstrukci)

**Představení**

**L**aboratoř  
**cytokinetiky**  
Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

**Východiska**

# ORGANISMUS JAKO KOMPLEXNÍ HIERARCHICKÝ SYSTÉM



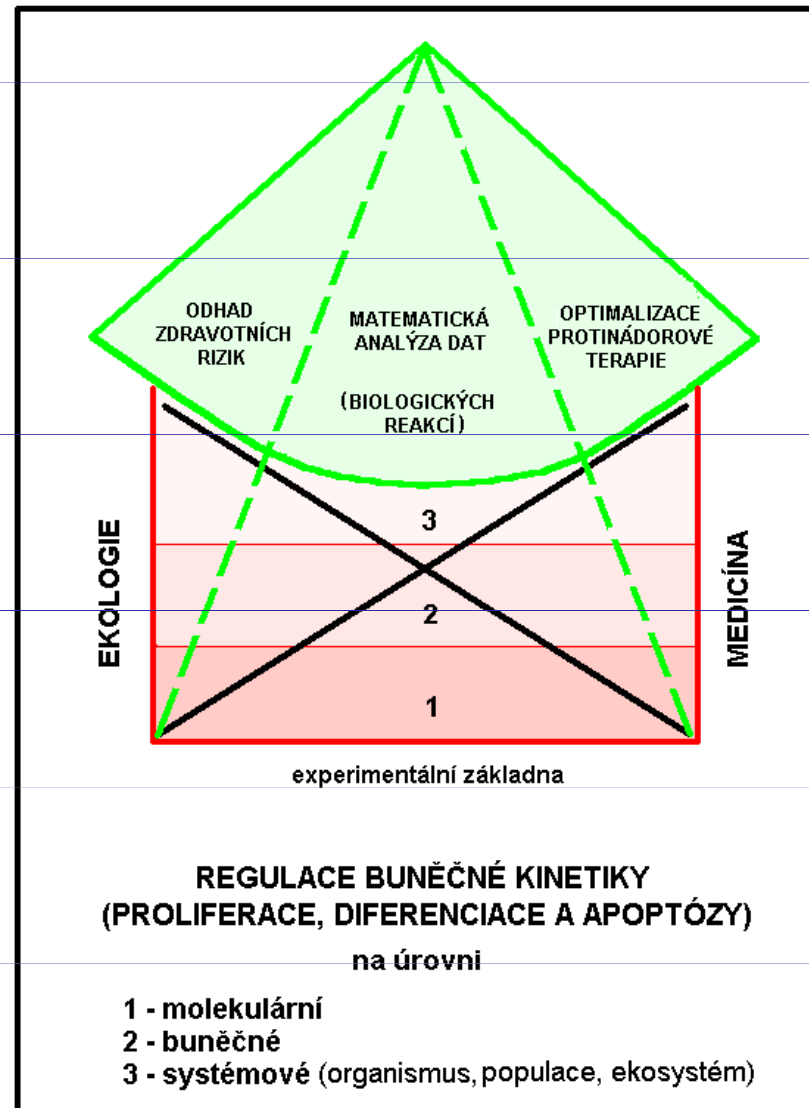
TOXIKOLOGIE



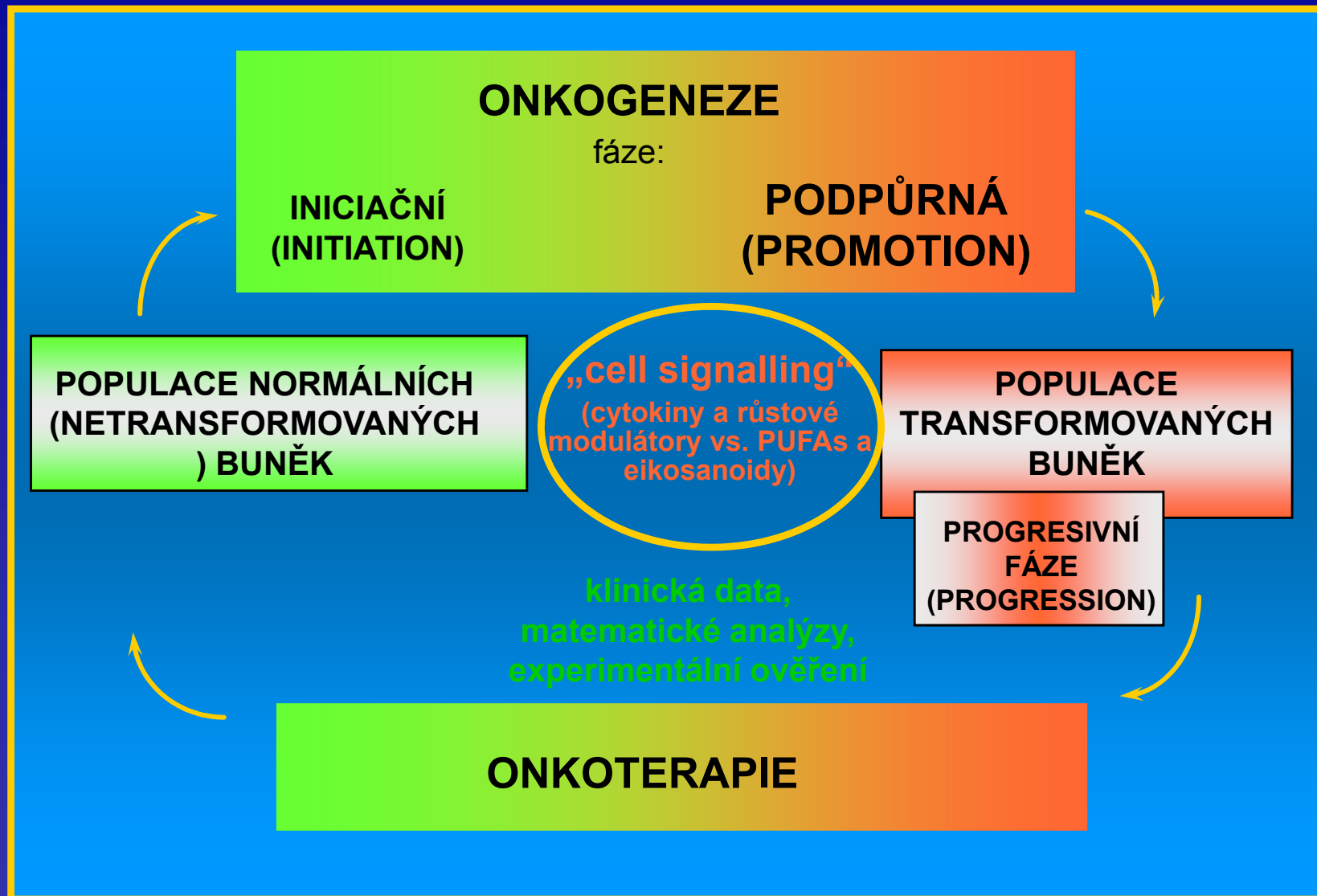
EKOTOXIKOLOGIE ←

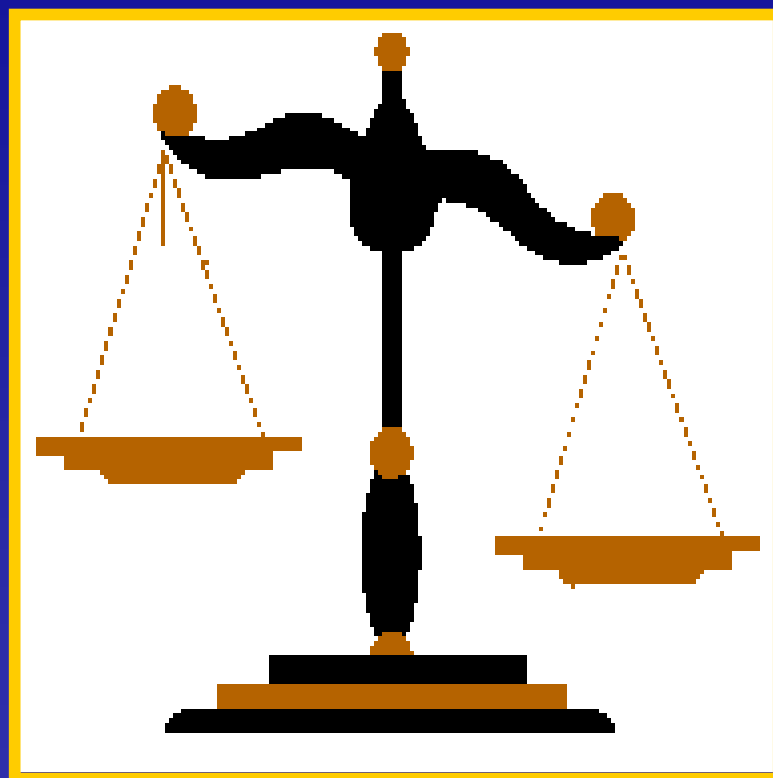
**L**aboratoř  
**cytokinetiky**

Biofyzikální ústav AVČR, BRNO



# VÝZKUMNÉ CÍLE A OBLASTI PRAKTICKÉHO VYUŽITÍ



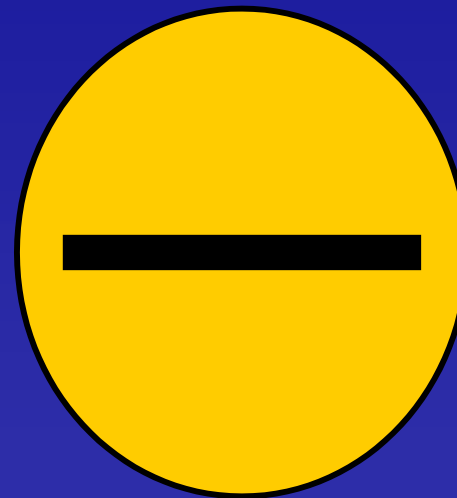


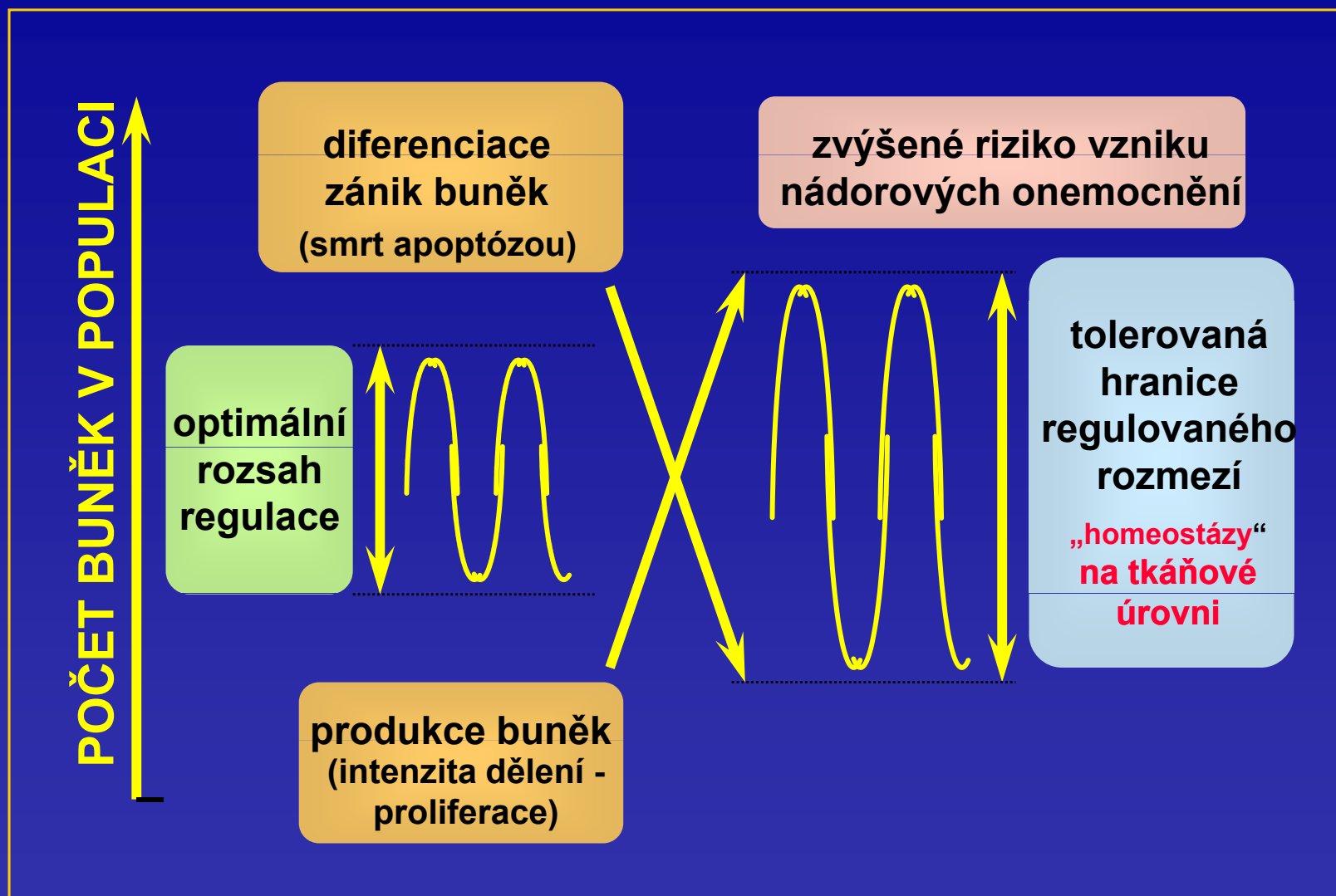
**L**aboratoř  
**č**ytokinetiky

Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

# Rovnováha (homeostáza) obecně

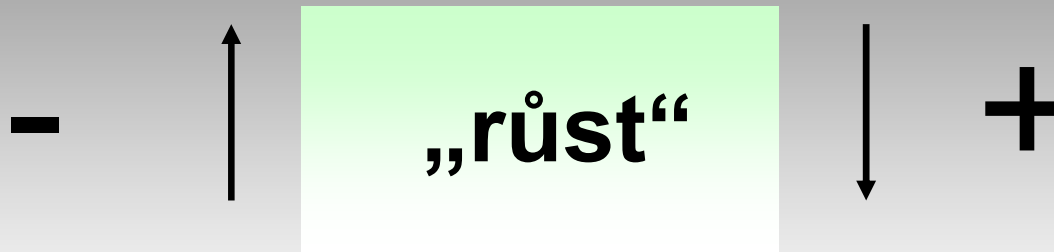
výsledek působení mnohočetných zpětných vazeb



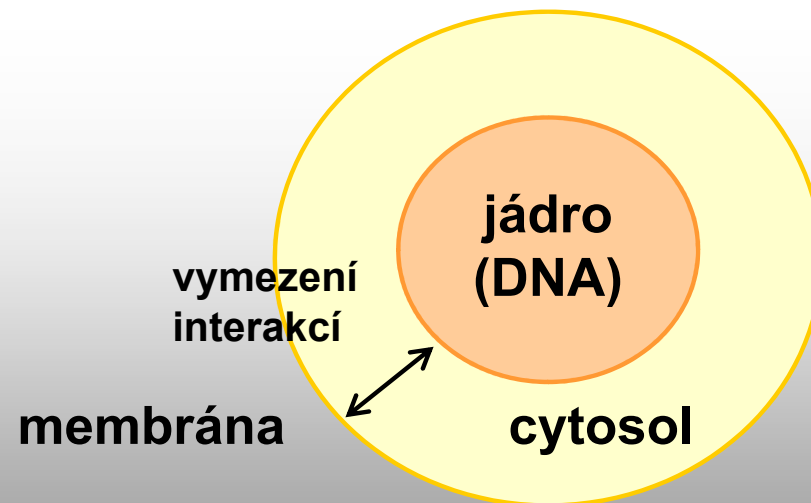




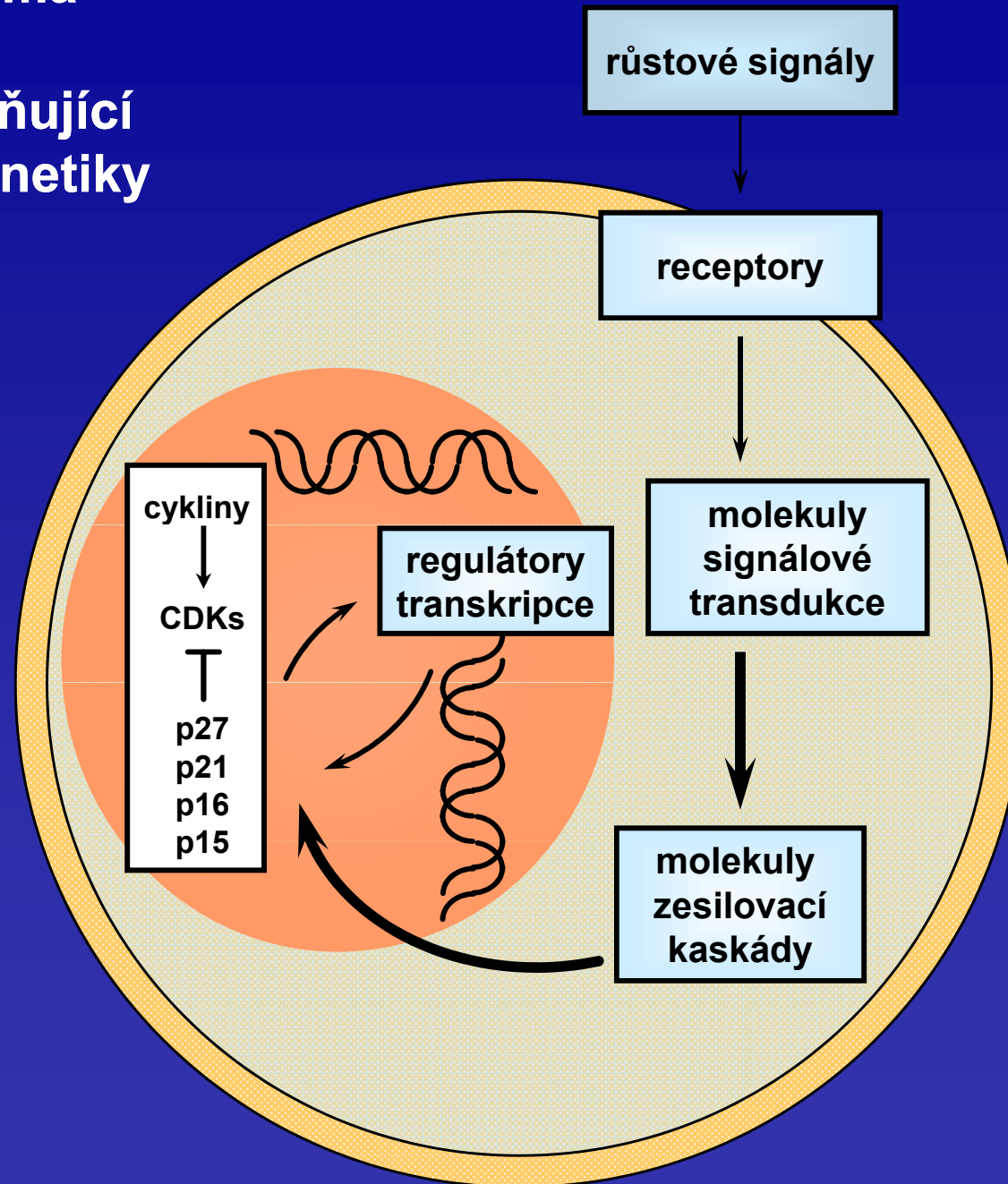
FAKTORY SPECIFICKÉ



FAKTORY NESPECIFICKÉ



# Základní schéma signalizační kaskády ovlivňující průběh cytokinetiky



## The four important families of small organic molecules in cells

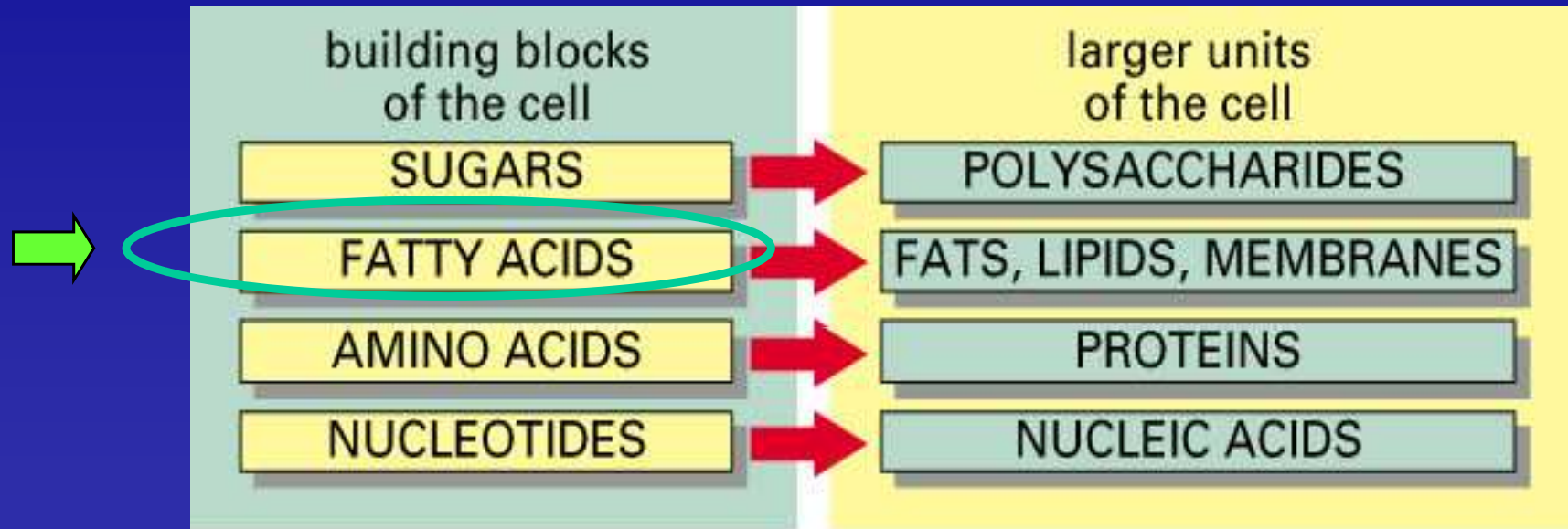
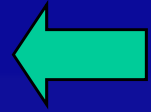


Figure 2-17. Molecular Biology of the Cell, 4th Edition.

# STRUKTURNÍ ÚLOHA FOSFOLIPIDŮ V BUŇKÁCH



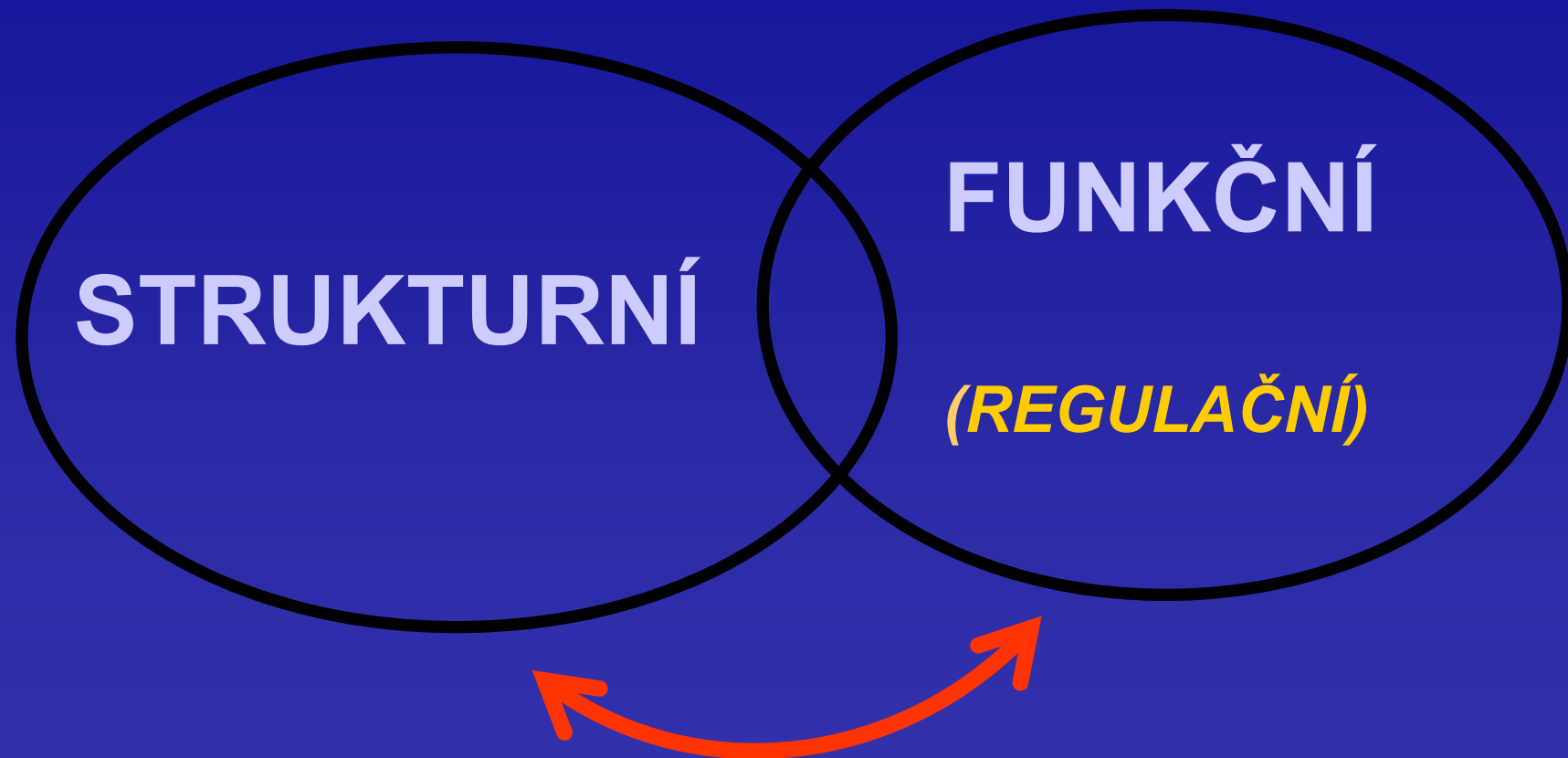
**MEMBRÁNOVÉ  
SYSTÉMY  
a buněčné  
kompartmenty**

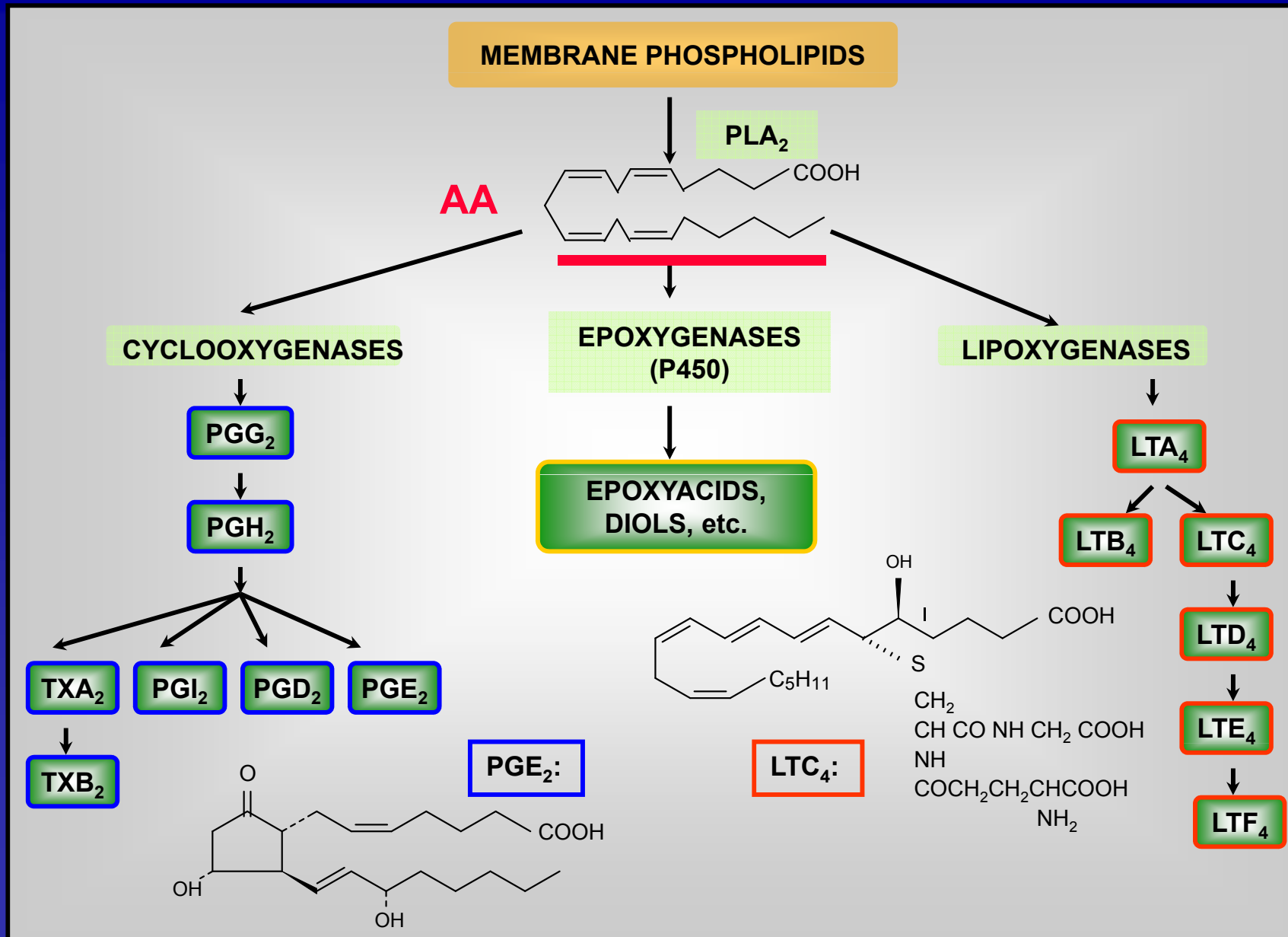
protientropické  
důsledky



NEODDĚLITELNÁ OD BUNĚČNÝCH FUNKCÍ

# Přirozené funkce membránových lipidů

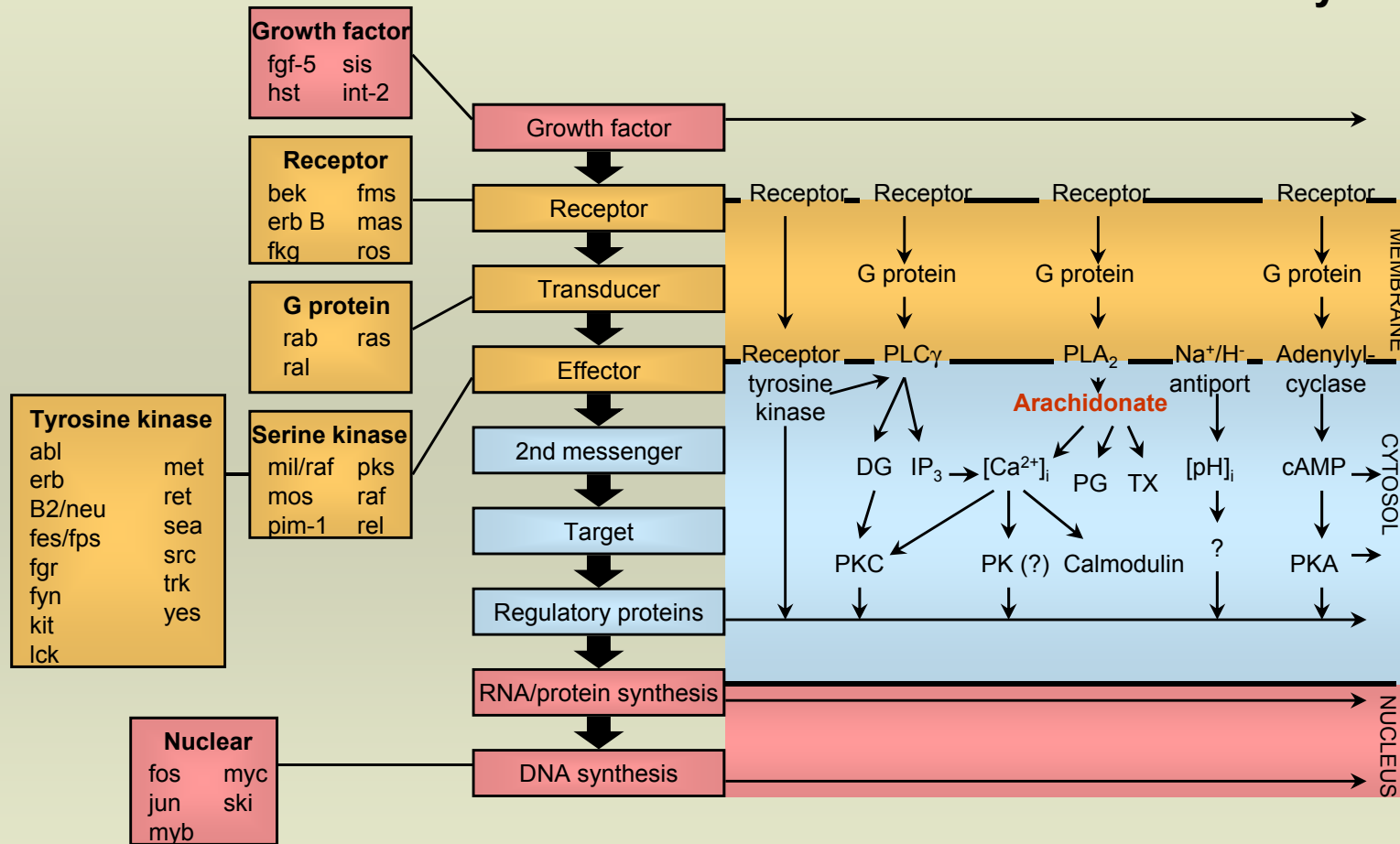




## Eikosanoidy

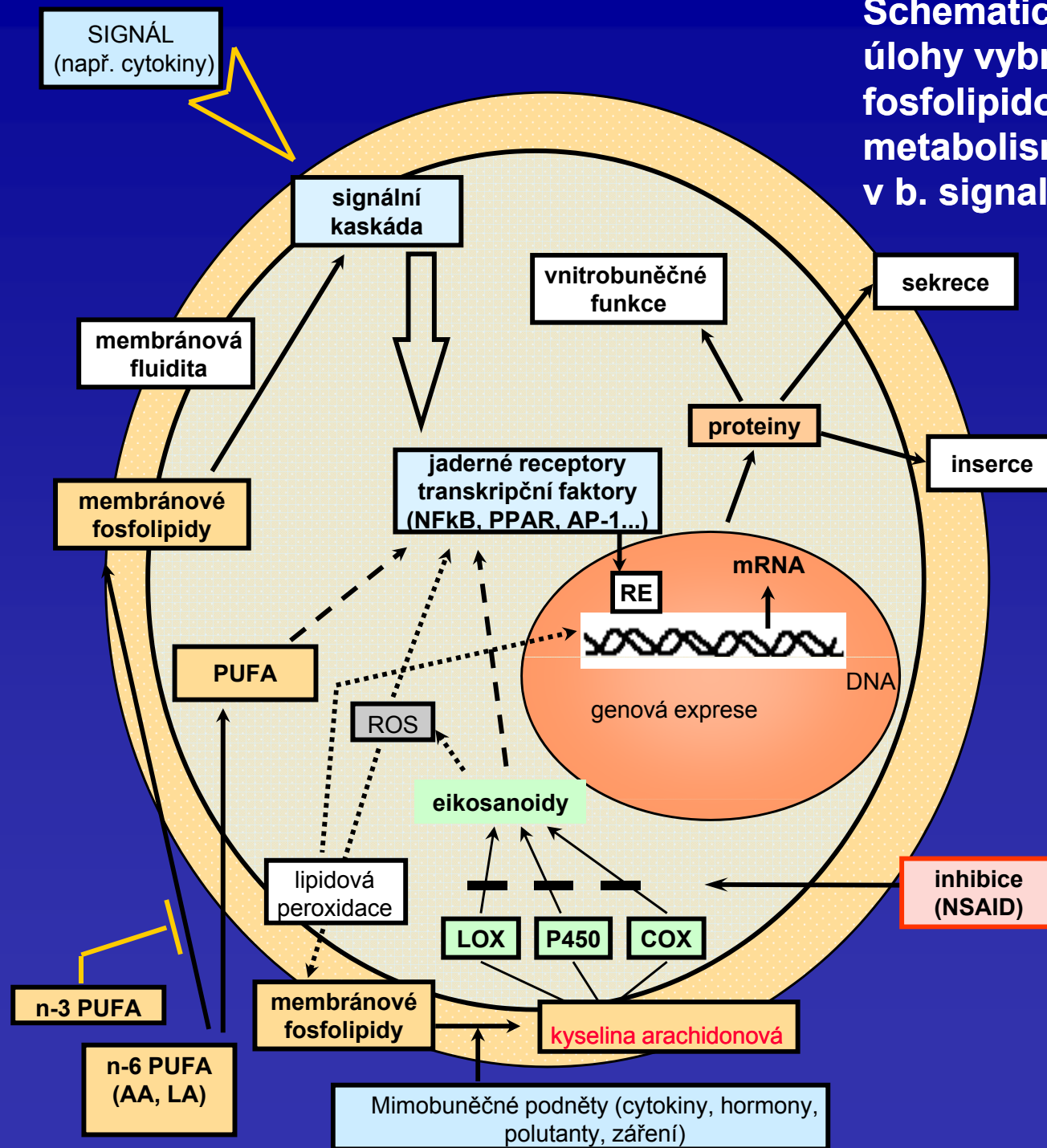
# Oncogenes

## Úrovně interakcí schematicky

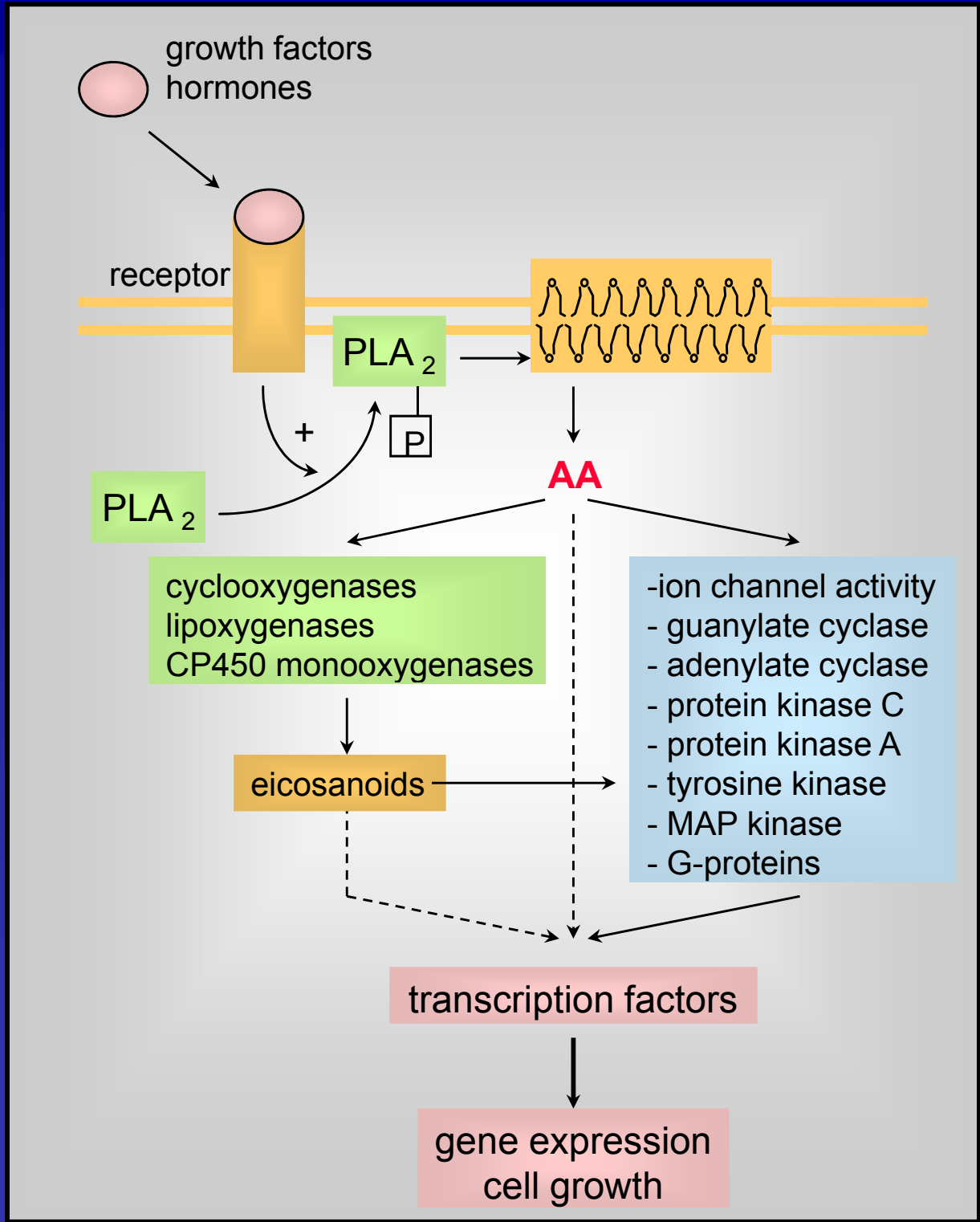


According to: G.Powis: TIPS; 12: 188 -194, 1991

# Schematické znázornění úlohy vybraných složek fosfolipidového metabolismu v b. signalizacích



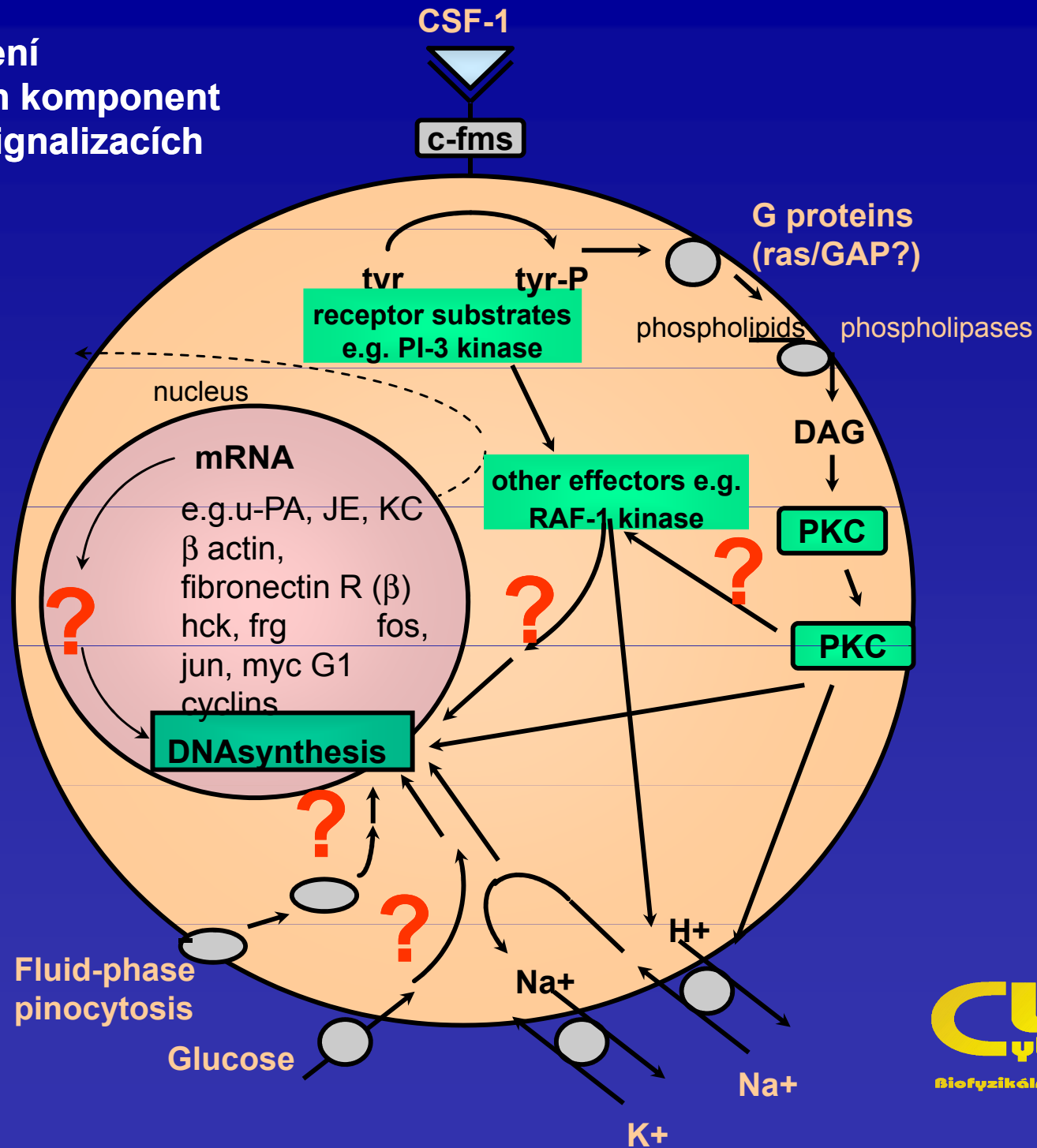




Zjednodušené  
obecné schéma  
efektů **AA**  
a jejich metabolitů

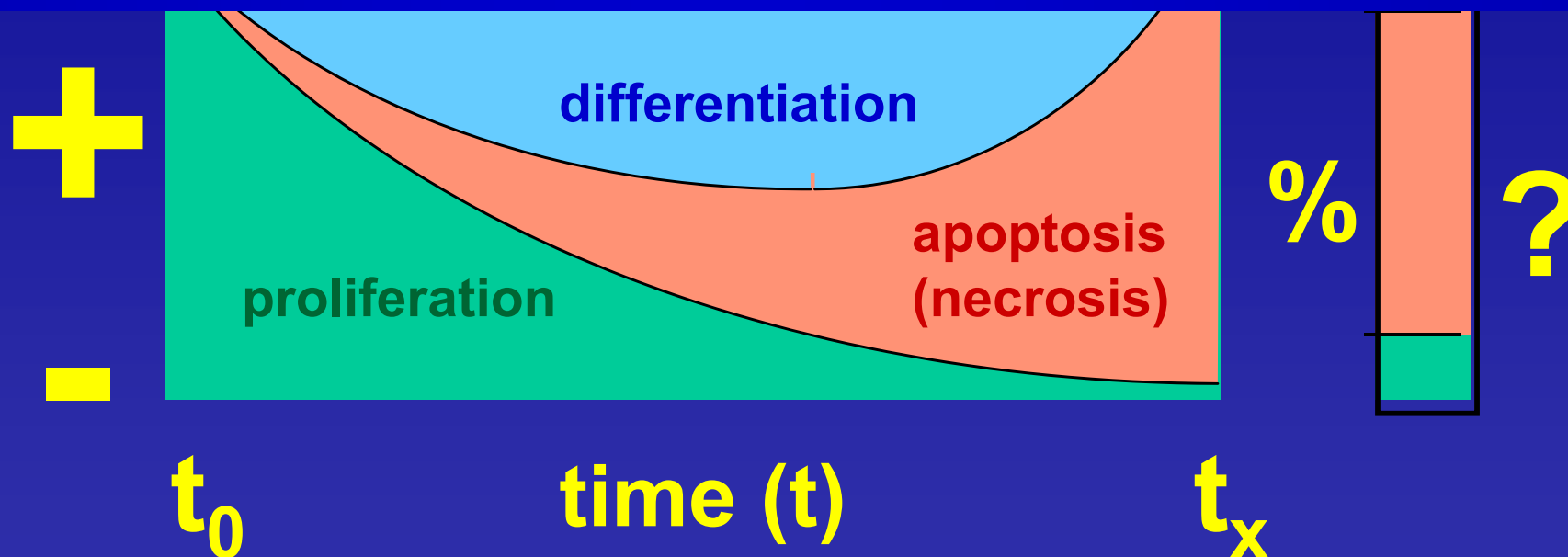
According to: A. Sellmayer et al.:  
Prostaglandins, Leukotrienes  
and Essential Fatty Acids ;  
57: 353 - 357, 1997.

**Příklady** zapojení fosfolipidových komponent v buněčných signalizacích

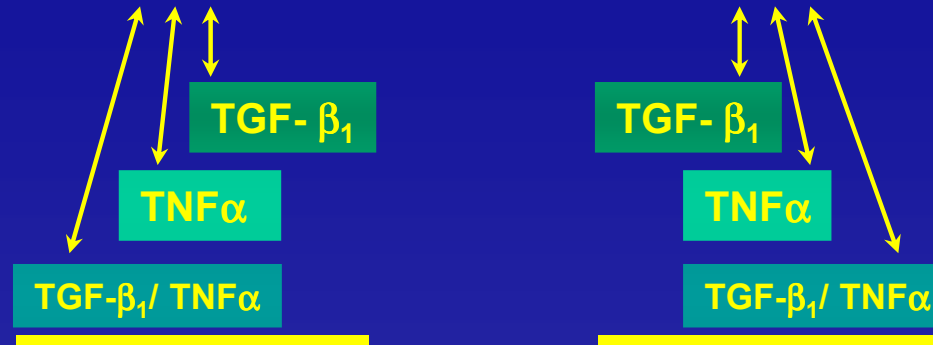


# Základní přístup k postižení cytokinetiky:

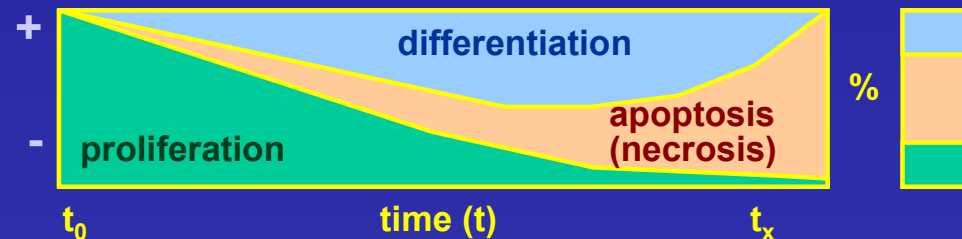
detekce hlavních parametrů (dynamiky)  
a jejich *ronováhy/nerovnováhy* v čase



# Modulation of signaling pathways



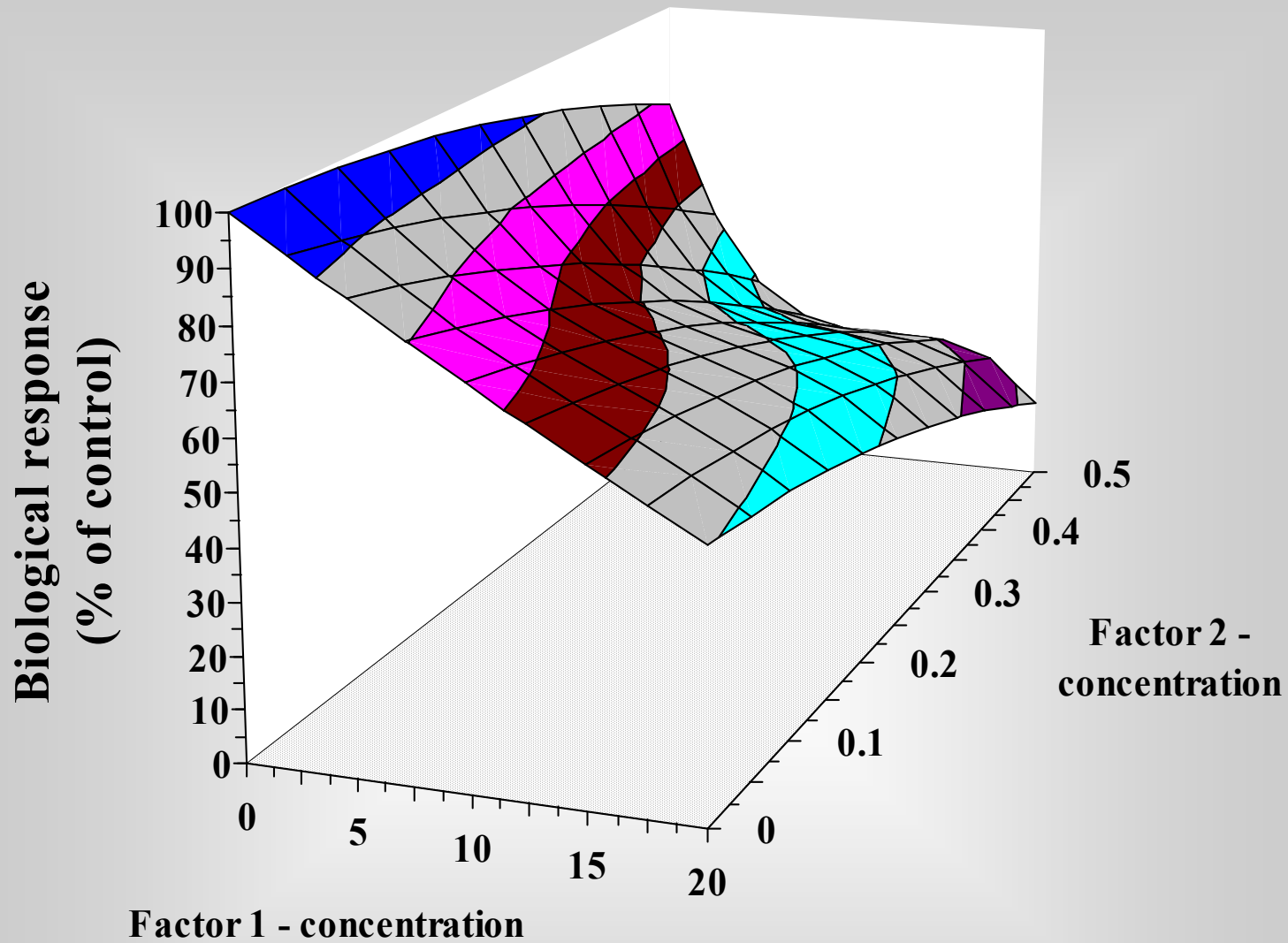
differentiation (+)  
after induction into:  
.....  
granulocytes or  
monocytes /  
macrophages



## Collection of cytokinetic data

(detection of proliferation, differentiation and apoptosis) in selected time intervals

Data analysis - specification of significant interactions  
detailed study of **mechanisms**



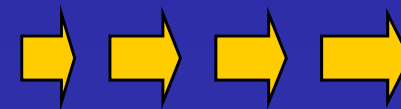
An example of interactions of two factors (data from Eur. J. Pharmacol. 316, 349-357, 1996, see [Publications.](#))

# MODELY:

Buňky tzv. intenzívně proliferujících populací (buňky nádorové)

zejména b. krvetvorné, b. střevních epitelů a b. jaterní.

## OBLASTI STUDIA a STUDOVANÉ LÁTKY



## Buňky epiteliálního původu

code	Lokalization	Organisms	Pahtology
A2780	ovárium	člověk	karcinom, Pt - citlivé
A2780cis	ovárium	člověk	karcinom, Pt - rezistentní
A549	plíce	člověk	karcinom
BEAS-2B	plíce	člověk	tranformované virem
CaCo2	kolon	člověk	adenokarcinom
CCL-64	plíce	norek	normální
CH-1	ovarium	člověk	karcinom, Pt- citlivé
COR-L23	plíce	člověk	karcinom
COR-L23/CP3	plíce	člověk	karcinom, Pt - rezistentní
COR-L23R	plíce	člověk	karcinom, doxorubicin - rezistentní
CT26	kolorectum	myš	karcinom
E10	plicní	myš	normální
FHC	kolon	člověk	embryonální
H4IIELuc	játra	krysa	karcinom

# Buňky epiteliálního původu

code	Lokalization	Organisms	Pathology
HaCaT	epidermis	člověk	normální
HeLa	cervix	člověk	karcinom
Hepa1	játra	myš	karcinom
HepG2	játra	člověk	karcinom
HT-29	kolon	člověk	adenokarcinom
HT115	kolon	člověk	adenokarcinom
HUVEC	endotel	člověk	embryonální
LEP	plíce	člověk	embryonální (fibroblasty)
MCF-7	prs	člověk	adenokarcinom
MDA-MB-231	prs	člověk	adenokarcinom
MDCK	ledvina	pes	normální
MVLN	prs	člověk	adenokarcinom
SKOV-3	ovarium	člověk	adenokarcinom, Pt – primárně rezistentní
T47D	prs	člověk	karcinom
WB-F344	játra	krysa	normální



## Buňky mezenchymálního původu

code	Lokalization	Organism	Pathology
G5:113		myš	fibrosarkom
HL-60	krev	člověk	leukemie
IMM	nervové		imortalizované
Jurkat	krev	člověk	leukemie (lymfoidní)
K562	krev	člověk	leukemie (erytroidní)
MOLT-4	krev	člověk	leukemie (lymfoidní)
ML-1	krev	člověk	leukemie (myeloidní)
NB4	krev	člověk	leukemie (myeloidní)
U937	krev	člověk	leukemie (monocytární)
V79	fibroblasty	křeček	normální (fibroblasty)
WEHI	krev	myš	leukemie (lymfoidní)

# Metody používané v laboratoři cytokinetiky BFÚ AV ČR, Brno

**Legend:** FACS – flow cytometry

FM - fluorescent microscopy

SM – light microscopy

WB - western blotting

FM - fluorimetry (FluoStar)

CM - kolorimetry (FluoStar nebo Elisa reader)

LM - luminometry (VUVEL, Lojek)

PAGE - polyacrylamid electrophoresis

RT-PCR - reverse transcription polymerase chain reaction

RG - radiography

ELFO – agarose electrophoresis

# Metody průkazu apoptotické formy buněčné smrti

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
<b>DAPI staining</b>	Studium morfologických změn buněčného jádra apoptotických buněk	FM
<b>Annexin V - FITC + propidium jodid (PI)</b>	Externalizovaný fosfatidylserin apop. buněk + zachovaná semipermeabilita (detekce rané apoptózy)	FACS, FM
<b>TUNEL + PI</b>	Průkaz specifické fragmentace DNA (DNA zlomů - nicků – ss DNA breaks)	FACS, FM
<b>SubG0/G1 peak v distribuci buněčného cyklu</b>	Barvení buněčné DNA propidium jodidem s extrakcí nízkomolekulární DNA citrátovým pufrem	FACS
<b>PI - Hoechst double - stain</b>	Rozdělení buněk na mrtvé/živé, podle morfologie jádra identifikace apoptotických buněk	FM
<b>DNA žebřík</b>	Průkaz fragmentace DNA na 180 bp fragmenty (tzv. ladder)	ELFO
<b>Kaspáza 1, 3, 7, 8, 9</b>	Detekce exprese specifických proteáz	WB
<b>Caspase assay (c-3, -6, -8, -9 subs.)</b>	Důkaz aktivity specifických proteáz štěpením specifické sekvence na fluorescenční substrát	FM
<b>cytokeratin 18 - protilátka M30</b>	Neoepitop vytvořený štěpením cytokeratinu kaspázou	FACS,
<b>Lamin B</b>	Degradace Laminu B kaspázami	WB
<b>PARP</b>	Detekce štěpení proteinu PARP	WB
<b>JC-1, TMRE, DiOC6, MitoTracker Red, Rh 123</b>	Detekce změn mitochondriálního potenciálu $\Delta\Psi_m$	FACS
<b>Hoechst + propidium jodid (PI)</b>	Detekce apoptických, nekrotických a sekundárně nekrotických buněk (detekce i pozdní apoptózy)	FM
<b>F-aktin</b>	Detekce intenzity polymerizace a depolymerizace aktinu (pomocí konjugátu faloidin-FITC)	FCM, FM
<b>Intracelulární pH</b>	Průkaz poklesu intracelulárního pH vůči fyziol. hodnotě nutného k aktivaci enzymu DNA-ázy	
<b>Izolace cytochromu c z cytos. frakce</b>	Vylití Cyt. C z mitochondrií do cytosolu a formování komplexu s Apaf-1 a procasp-9 vytváří apoptosom	WB
<b>OxPhos Complex IV subunit II</b>	Studium funkce mitochondrií	WB

# Proteiny a molekuly spojené s procesem apoptózy

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
Bad, Bag-1, Bak, Bax, Bcl-2, Bcl-X, Bcl-XL, Bid, Mcl-1	Bcl-2 rodina - regulátory průběhu apoptózy	WB
c-FLIP	Inhibitor kaspázy 8	WB
c-IAP1, XIAP	Rodina inhibitorů kaspáz	WB
Hydroethidin, 2',7' dichlorofluoresceindiacetát	Stanovení respiračního vzplanutí a produkce ROS provázející apoptózu	FACS
Dihydrorhodamin 123	Stanovení respiračního vzplanutí a produkce ROS provázející apoptózu	FACS
Lucigenin	Stanovení respiračního vzplanutí a produkce ROS provázející apoptózu	LM

# Metody stanovení úrovně proliferace, cytotoxicity, viability

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
Počítání buněk	Počítač částic založený na principu konduktivity	Coulter counter
Dye exclusion assay - eosin, trypanová modř	Barvení mrtvých buněk s permeabilizovanou membránou	SM
Dye exclusion assay - propidium jodid	Barvení mrtvých buněk s permeabilizovanou membránou	FACS
MTT, WST-1	Stanovení relativního množství buněk metabolizujících tetrazolove soli MTT, WST-1 na formazanove produkty	CM
CyQuant	Kit (Molecular Probes) pro značení DNA speciální fluorescenční barvou - proliferační assay	FM
PCNA	Marker proliferace - podjednotka DNA-polymerázy $\delta$ a $\epsilon$	WB, SM
Inkorporace BrdU	Analog deoxyuridinu se inkorporuje během replikace DNA v proliferačních buňkách	FACS, FM
Inkorporace $^3\text{H}$ -thymidinu (izotopová metoda)	Triciem značený thymidin se inkorporuje do buněk během replikace DNA - scintilační hodnocení	RG
Clonogenic assay	Otreatované buňky rostou v médiu nebo na agaru, sleduje se schopnost vytvářet kolonie buněk	

# Metody analýzy buněčného cyklu

Methods, molecules	Princip, function, parameter	Legend
Barvení pomocí PI (např. Vindelův roztok)	Distribuce buněčné populace podle množství celkové buněčné DNA do jednotlivých fáz bun. Cyklu	FACS
Mouse anti-BrdU-FITC + PI	Sledování syntézy DNA na základě inkorporace BrdU do DNA prolifерujících buněk	FACS
Pulse-chase BrdU labeling	Sledování průchodu buněk cyklem	FACS

# Proteiny spojené s regulací buněčného cyklu

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
cyklin A	Řízení S - G2 fáze b. cyklu - asociuje s cdk 2	WB
cyklin D1	Řízení přechodu z fáze G1 do S - asociuje s cdk 4	WB
cdk 2 activity assay	Řízení S - G2 fáze b. cyklu - asociuje s cyklinem A	RG
cdk 4	Řízení přechodu z fáze G1 do S - asociuje s cyklinem D	WB
p15, 16	Rodina p16 - inhibující kinázy cdk 4 a 6	WB
p21/waf1/cip1/sdi1/pic1	Inhibitor cdk a DNA replikace, transaktivovaný pomocí p53	WB
p27/kip1	Inhibitor komplexů cyklin D-cdk 4, cyklin A-cdk 2	WB
Topoizomeráza II $\alpha$	Replikační faktor - marker pozdní S/G2/M fáze b. cyklu	WB
pRb	Onkosupresor zastavující ve fosforylované formě b. cyklus v souvislosti s p21	WB
p53	Tumor supresorový gen - "Guardian of the genome" - downstream reguluje p21/waf	WB

# Metody detekce diferencujících se buněk

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
CD11b, CD14	Znaky monocytární diferenciaci lidských leukemických buněk	FACS
Nespecifické esterázy	Stanovení aktivity $\alpha$ -naftyl acetát esterázy (difer. leukemických buněk)	CM
Fagocytická aktivita	Znak monocytární diferenciaci leukem. buněk - pohlcení částic konjug. s FITC	FACS
NBT redukční test	Se zvyšující se úrovní diferenciaci roste počet reduk. formazanových zrn	CM
Aktivita alkalické fosfatázy	Znak diferenciaci kolonových buněk - disodná sůl 4-nitrofenyl fosfátu	CM
Nespecifické esterázy	Stanovení aktivity nespecifických esteráz pomocí štěpení fluorescenční sondy CFDA (karboxyfluorescein diacetát)	FACS
Intracelulární pH	Stanovení intracelulárního pH jako markru diferenciaci buněk pomocí fluorescenční sondy SNARF-1	FACS
Polymerizace aktinu	FITC značený faloidin	FM

# Proteiny spojené s diferenciací buněk

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
RAR $\alpha$	Receptor all-trans retinoic acid, indukující diferenciaci leukemických buněk	WB
RXR $\alpha$	Receptor aktivovaný 9-cis-retinovou kyselinou	WB
VDR	Receptor vitamínu D, množství VDR moduluje růst a diferenciaci nádorových buněk	WB

## Mezibuněčná komunikace, anoikis, motilita buněk

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
FAK	Nereceptorová tyrosin kináza zapojená v přenosu signálů z ECM	WB
Cadheriny	Složka desmosomu, nachází se v komplexu s cateniny	WB, FM
$\gamma$ -catenin	Složka desmosomu, nachází se v komplexu s cadheriny	WB
connexin 43	Složka gap junctions (GJIC)	WB
GJIC inhibition assay	Testování funkčnosti GJIC pomocí luciferové žluti	FM
Wound healing assay	Testování motility buněk	FM

## Metabolismus kyseliny arachidonové

method, molecules	Princip, function, parameter	Legend
cytopl. fosfolipáza A2	Odštěpuje AA z membrán	WB
5-lipoxygenáza	Metabolizuje AA na leukotrieny	WB
Cyklooxygenáza 2	Metabolizuje AA na prostaglandiny, prostacykliny a tromboxany	WB
Uvolňování AA	Uvolnění AA z buněk do media	HPLC (VUVEL)



# Signální dráhy receptorů smrti

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
Fas-L	Ligand Fas-R - signál smrti	WB
Fas-R (CD95)	Receptor smrti - aktivovaný navázáním Fas-L	WB,FACS
FADD	Adaptérová molekula - součást DISC komplexu	WB
Toso	Inhibitor Fas indukované apoptózy nacházející se na povrchu T lymfocytů	WB
TRAIL	Ligand TRAIL-R - signál smrti	WB
TRAIL-R1,2 (DRs)	Receptory smrti - aktivovány navázáním TRAIL-L	WB,FACS
TRAIL-R3,4 (DcRs)	Decoy receptory - vážou TRAIL, ale neaktivují proces apoptózy	WB,FACS

# Kinázy a proteiny s nimi asociované

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
Ras, N-Ras	Mebránový G-protein	WB
ERK 1/2	Imunochemické stanovení neaktivní a aktivní (fosforylované formy)	WB
p38	Imunochemické stanovení totální (na fosforylačním stavu nezávislé) hladiny p38	WB
JNK/SAPK activity assay	stanovení aktivity analýzou fosforylace substrátu (radioizotopová metoda)	RG
Akt/PKB	Serin/Threoninová protein kináza, může stimulovat Ras	WB
pTyr	Protilátka detekující fosforylovaný Tyrosin	WB
pSer	Protilátka detekující fosforylovaný Serin	WB

# Signální dráha TGF $\beta$

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
TGF $\beta$ 1	Růstový faktor	WB
TGF $\beta$ R I, II	Receptor pro TGF $\beta$	WB
Smad 2, 4	Aktivace TGF R vede k translokaci těchto transkripčních faktorů do jádra	WB

# Proteiny asociované s AhR

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
AhR	Ligand-dependentní transkripční faktor,	WB, RT-PCR EMSA, FM
Reporter gene assay for AhR	Metoda stanovení aktivity Ah R	LM
Stabilní transfekce mutantních variant AhR a ARNT pomocí plazmidových vektorů		
ARNT	Jaderný partner receptoru AhR umožňující jeho vazbu na XRE element	WB, RT-PCR
CYP1A1	Oxidáza se smíšenou funkcí patřící do rodiny cytochromů P450	WB, RT-PCR

# Proteiny spojené s hormonální regulací

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
ER $\alpha$ , $\beta$	Receptory estrogenů	WB
Reporter gene assay for ER	Metoda stanovení aktivity estrogenních receptorů	LM
Cathepsin D	Endopeptidáza indukovaná estrogeny	WB
LRP/MVP	Ribonukleoproteinové částice ovlivněné hladinou estrogenů	WB
PPAR $\gamma$	Jaderný receptor pro hormony ovlivňovaný MAPK	WB

# Transkripční faktory a asociované proteiny

Název metody, stanovované molekuly	Princip, funkce, parametr	Legenda
NF- $\kappa$ B	Aktivátor řady genů spojených s hematopoezou, apoptózou atd.	WB, EMSA
I $\kappa$ B	Inhibitor NF- $\kappa$ B, který jej zadržuje v cytoplazmě	WB
c-Myc	Po navázání heterodimerizačního partnera Max působí jako TF	WB
p53	Onkosupresor podílející se na řízení oprav DNA lézí	WB
AP - 1 (Jun + Fos)	Homo- či heterodimerní transkripční faktor	WB, EMSA

## Zvláštní pozornost věnována

Vnt signalling

FGF signalling

TGF beta signalling

Apoptotickým proteinm

Regulátorům dif. a b.cyklu

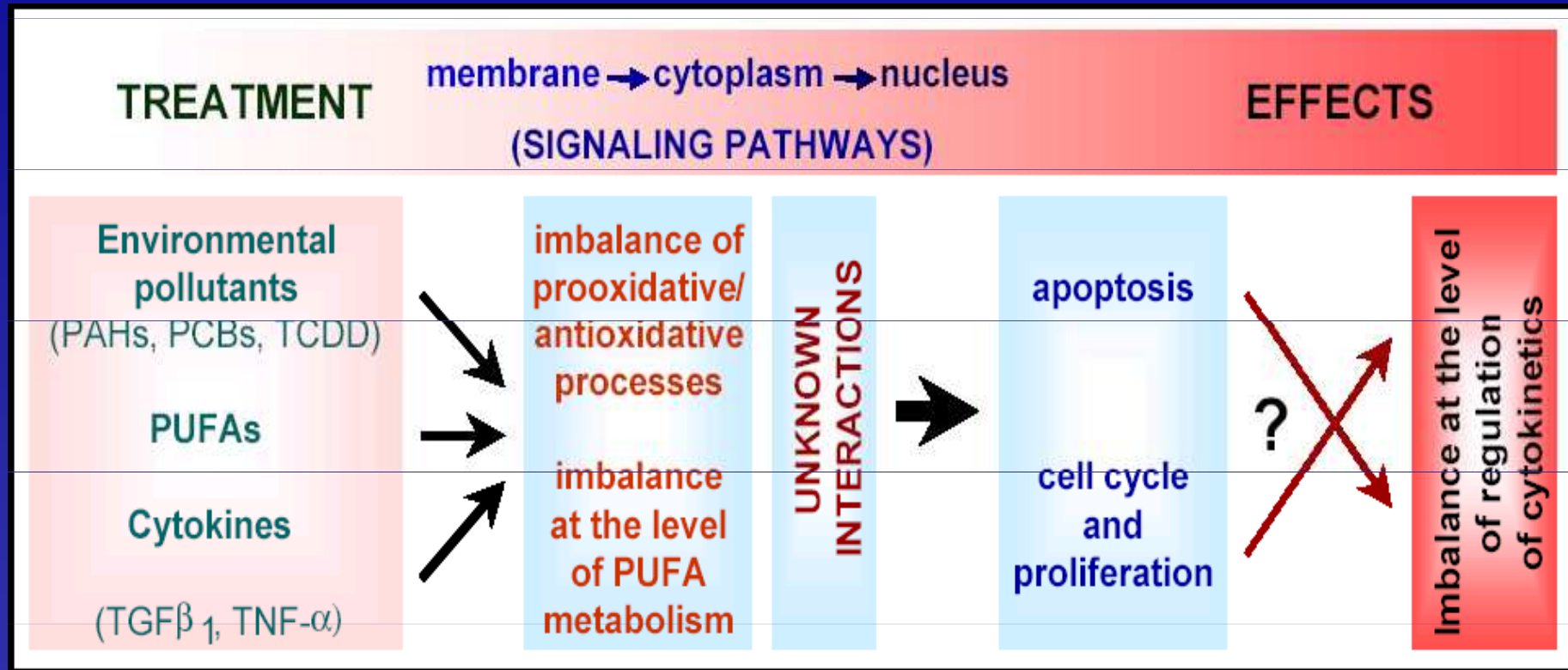
PUFAs

Jejich vzájemným vazbám



Snaha o naplnění cyklu  
a důsledky pro finanční zajištění

# Podstata návrhu projektu



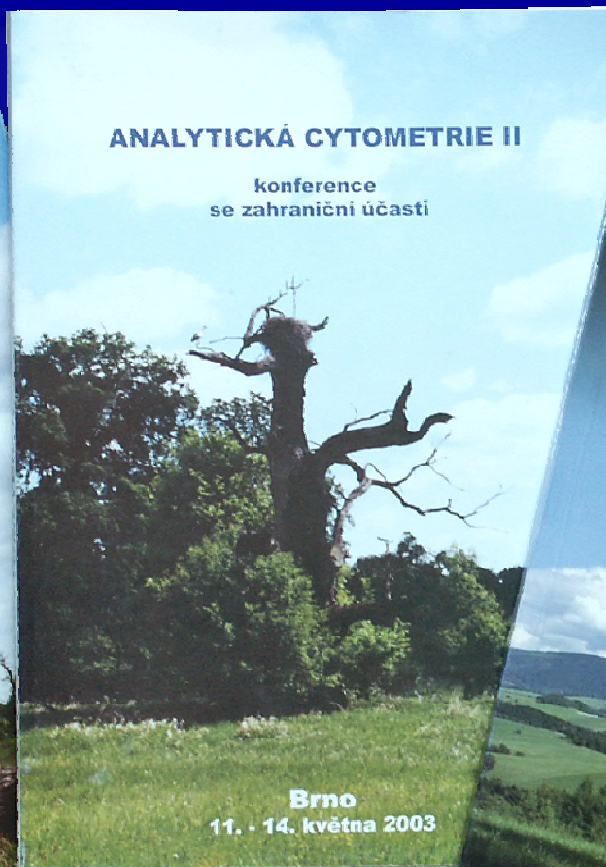
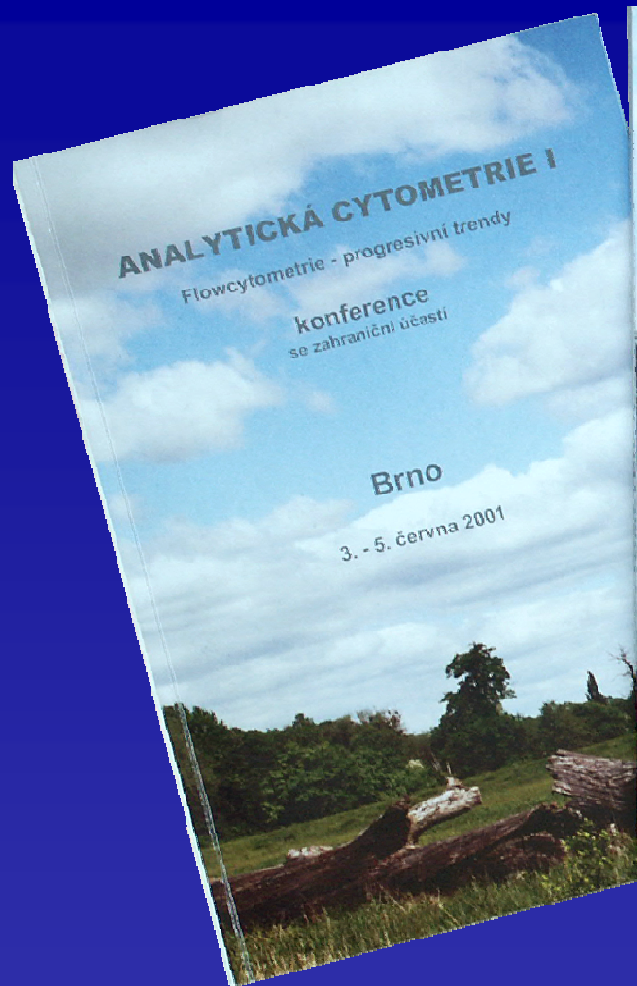


**ČSAC**  
Česká společnost pro analytickou cytologii

*Konference*

# *ANALYTICKÁ CYTOMETRIE III*

*Červenohorské sedlo*



Registered  
participants:

65

137

180

Invited speakers:

0

3

7

(Angl.)



**Co by mělo být rozhodováno nejdřív:**

**Proč chceme studovat, jaký je opravdový zájem?**

**Na základě čeho se rozhodujeme?**

**Kdy začít a proč?**

**Kde začít?**

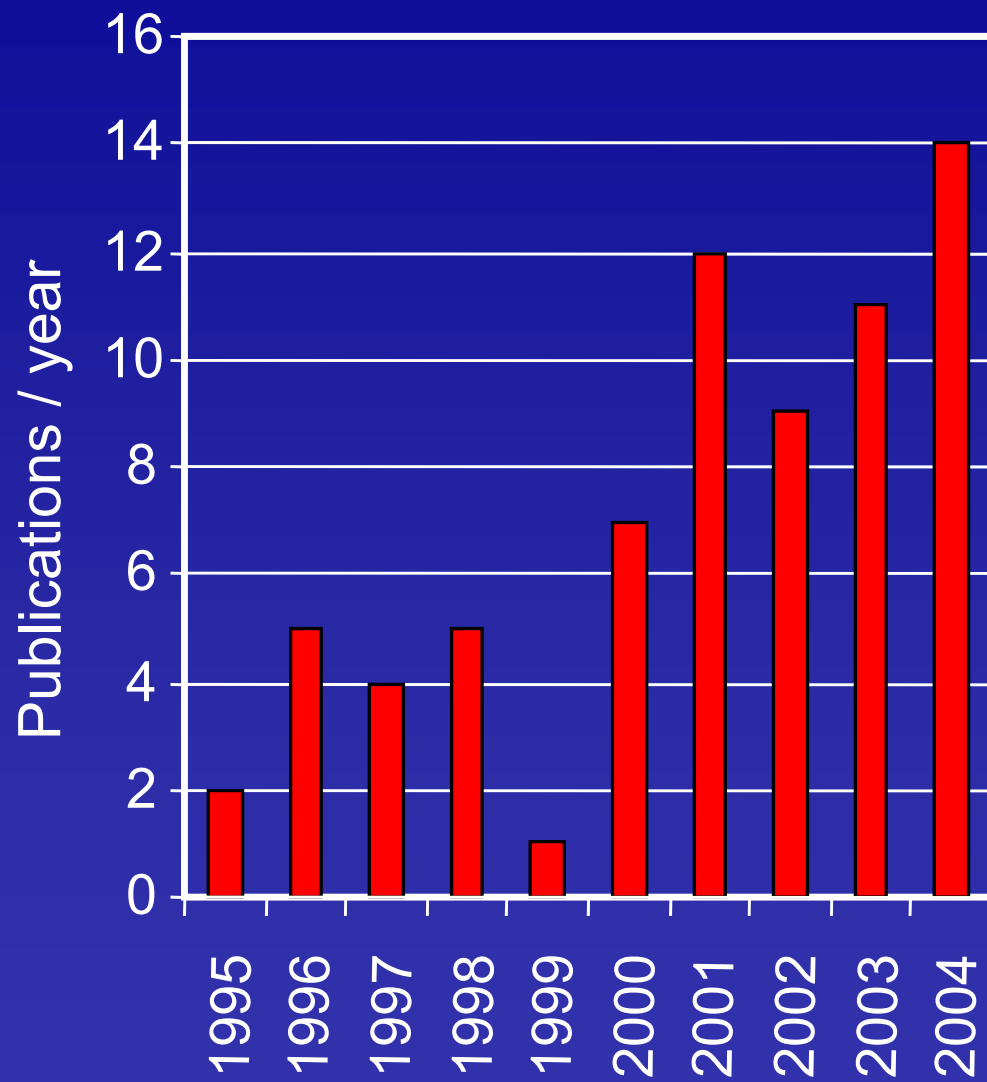
**Jaké máme možnosti uplatnění**

**po skončení studia?**

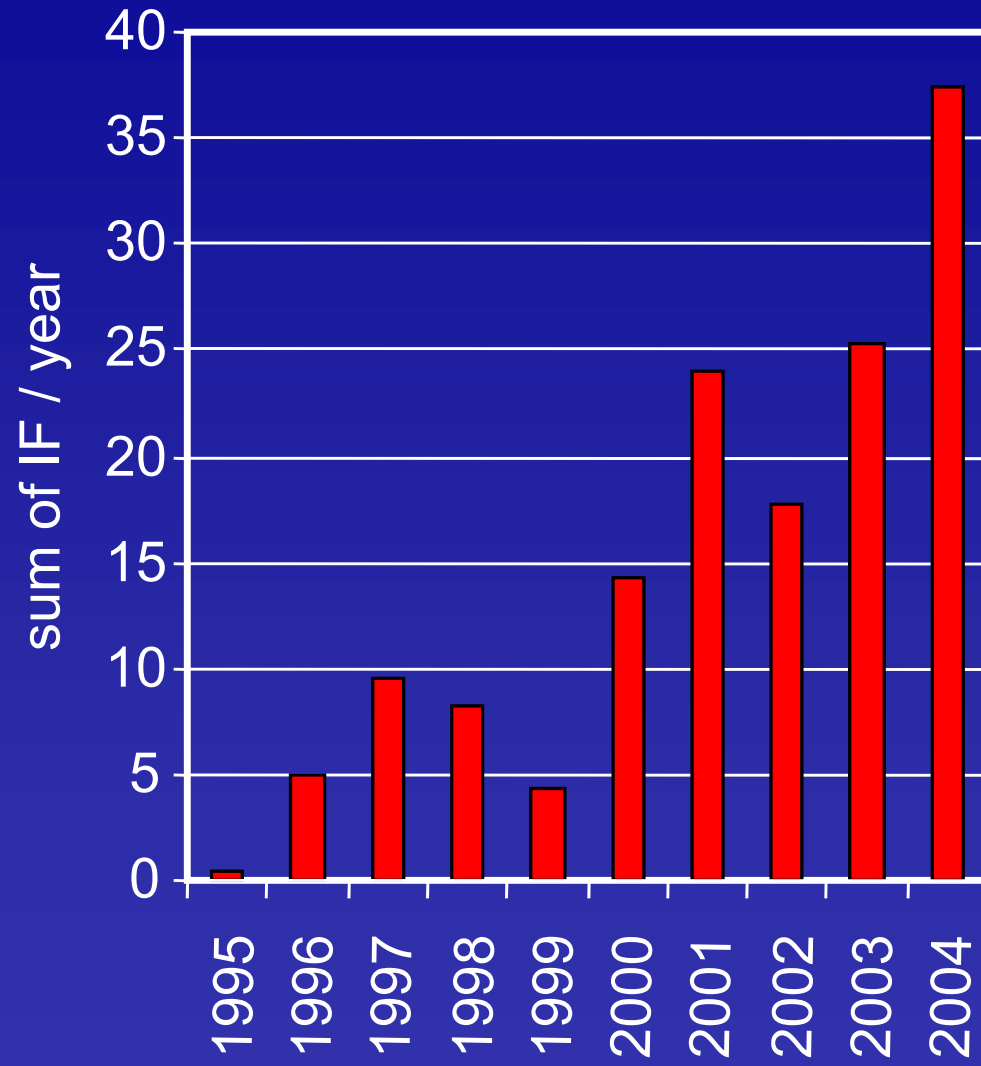
 **Laboratoř  
cytokinetiky**

**Biofyzikální ústav AVČR, BRNO**

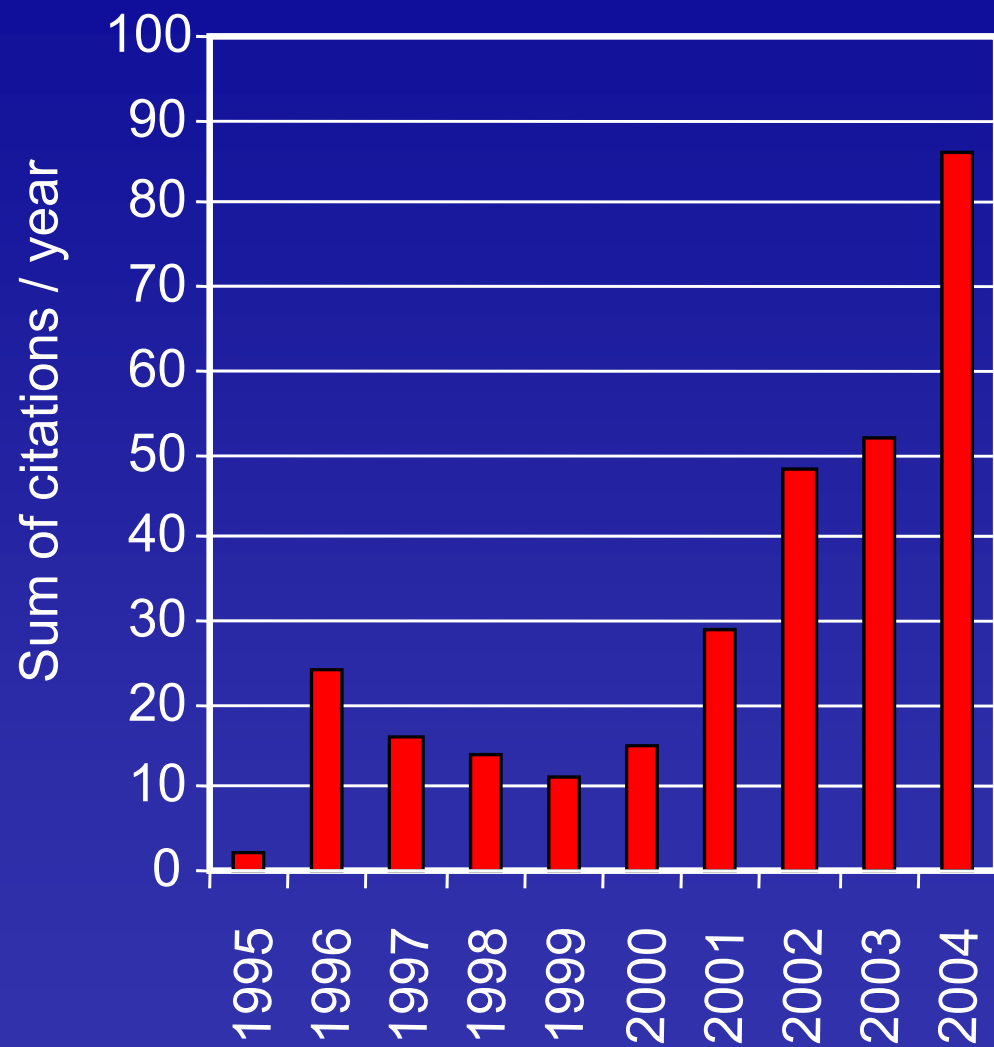
# PUBLICATIONS



# IF/year



# CITATIONS



**Co by mělo být rozhodováno nejdřív:**

Proč chceme studovat, jaký je opravdový zájem?

Na základě čeho se rozhodujeme?

Kdy začít a proč?

Kde začít?

Jaké máme možnosti uplatnění  
po skončení studia?

 **Laboratoř  
cytokinety**

Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

**Co by mělo být rozhodováno nejdřív:**

Proč chceme studovat, jaký je opravdový zájem?

Na základě čeho se rozhodujeme?

**Kdy začít a proč?**

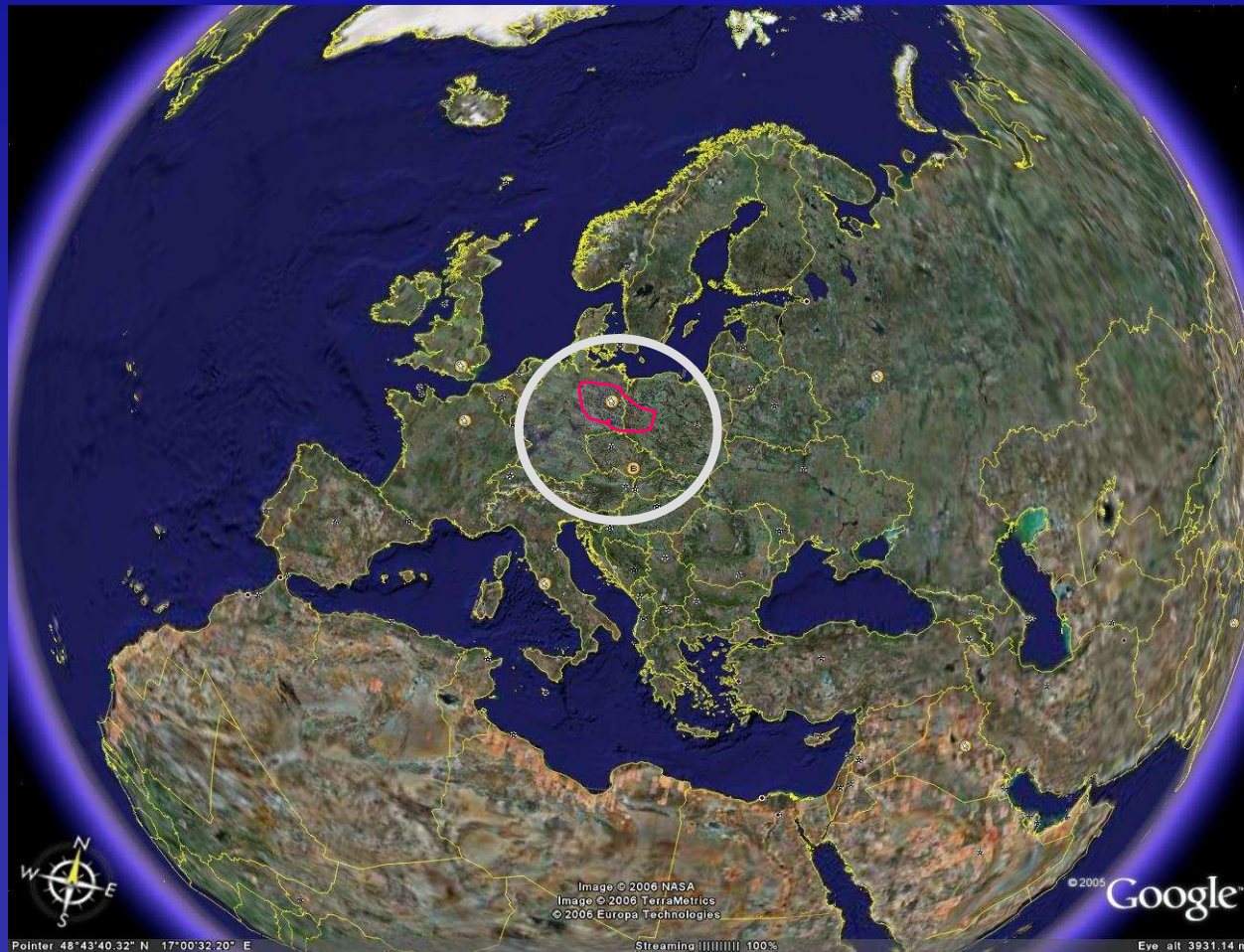
**Kde začít?**

Jaké máme možnosti uplatnění  
po skončení studia?

 **Laboratoř  
cytokinetiky**

**Biofyzikální ústav AVČR, BRNO**

# Scientific/Methodological Cooperation in Central Europe - Possibilities and Perspectives -





MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ



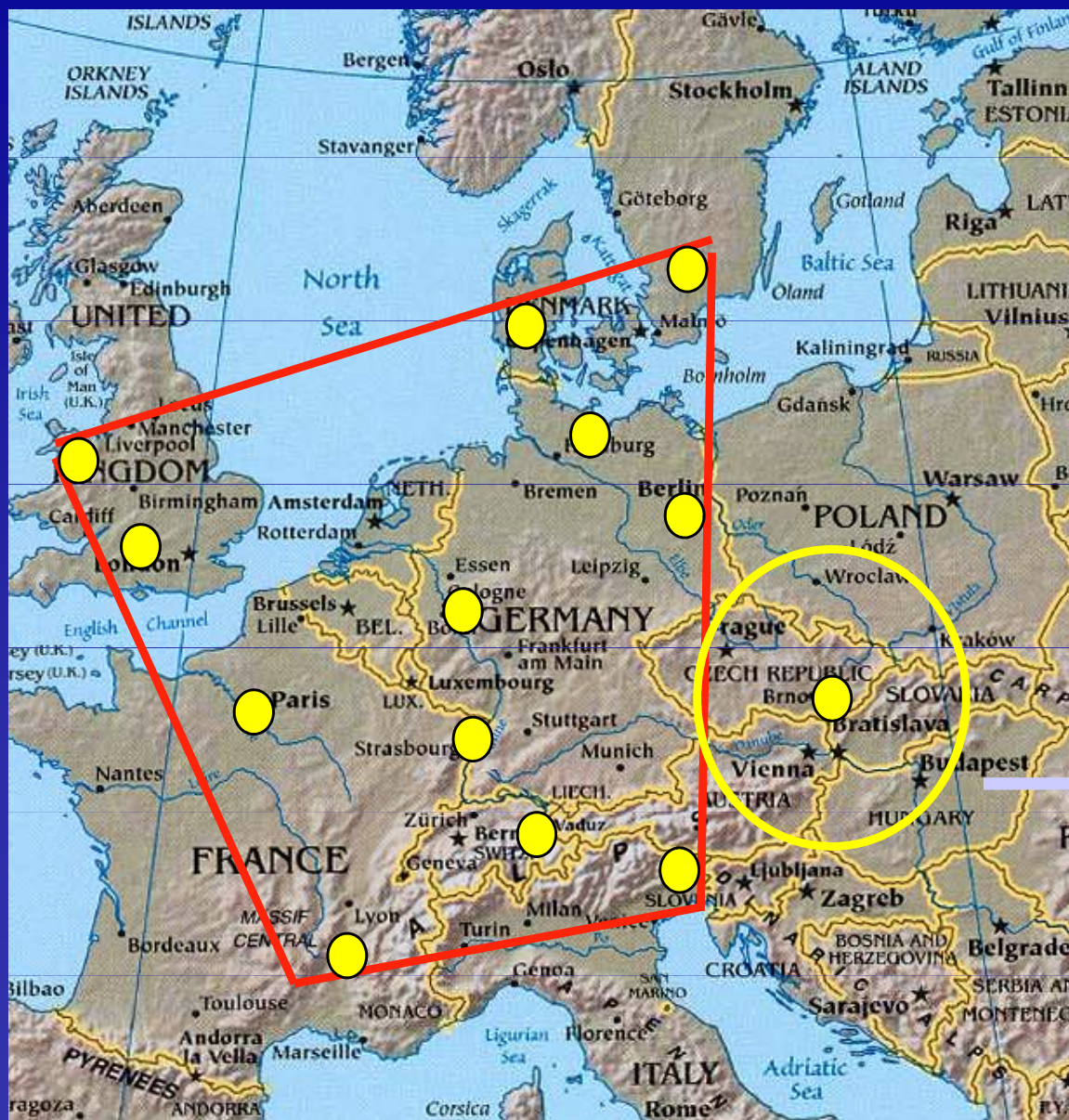




**An example of recently built synchrotron of similar size in Australia**









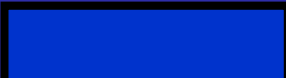

# The places where synchrotrons in EU are located



Our goal is to move the borderline in this direction



# Projects (Centres) included into CETEC

-  - Mendel Research Center (MRC)
-  - Center for Human and Animal Health (CHAH)
-  - Center of Biomedical Research (CBR)
-  - Center of Advanced Materials and Technologies (CAT)
-  - Center of Electron Microscopy (CEM)
-  - Integrated Center for Science
-  - Computational and Information Technologies
-  - Congress Center

Amongst the CETE Projects, the most important is so called MRC Project, since "it integrates the most sophisticated technologies of biological research"



# Core facilities I

- ◇ Optical microscopy
- ◇ Flow-cytometry and sorting
- ◇ Genomics and proteomics
- ◇ NMR spectroscopy
- ◇ Electron microscopy
- ◇ Animal and Plant Cultivation
- ◇ Separation and Detection
- ◇ Computing technologies
- ◇ Testing of drugs
- ◇ Cell cultures, stem cells



# Core facilities II



Material Sciences



Nano- and Microtechnologies



Communication technologies



Biomedicine technologies



V čem spočívají největší možnosti

V míře osobního nasazení

Opravdovém zájmu

Využití příležitostí



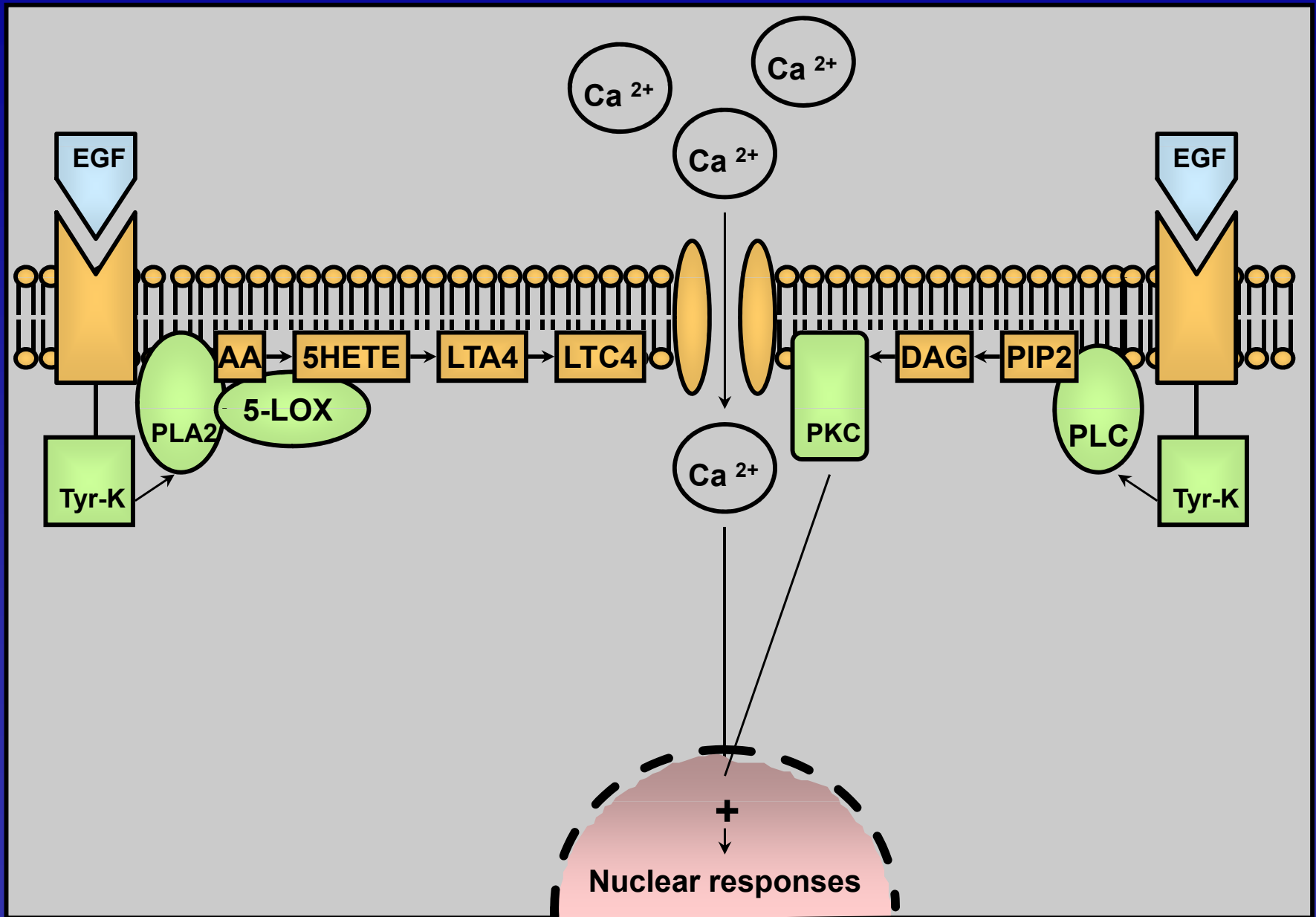
**Laboratory  
Cytokinetics**

**Institute of Biophysics, Brno  
Academy of Sciences  
Czech Republic**

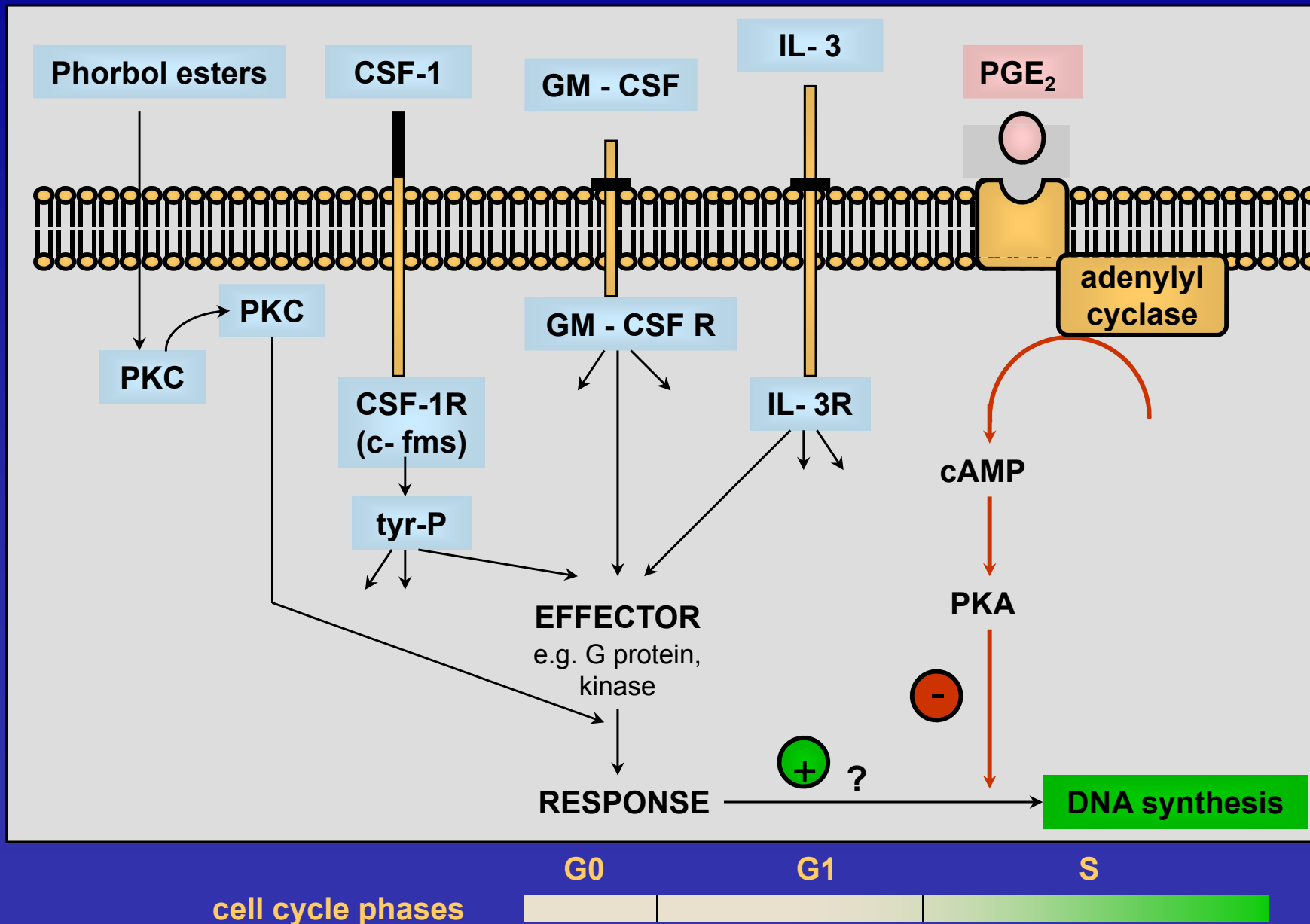
**- Nabídka práce na odborných tématech  
na Odd. FIŽ PŘF MU v Brně.**







# Interaction between signalling pathways



# Modulace cytokinetiky látkami tukové povahy

## - závěry -

Lipidy a zejména jejich složky **vysoce nenasycené kyseliny** (PUFA), včetně jejich metabolitů **eikosanoidů**,

patří mezi významné epigeneticky působící faktory schopné ovlivnit jak dělení a zánik normálních,

ale i transformovaných buněčných populací, tak proces maligní transformace.

# Hlavní mechanismy působení PUFAs

---

- 1) přímé ovlivnění aktivity transkripčních faktorů regulujících expresi genů významných z hlediska cytokinetiky
- 2) produkce eikosanoidů působících na přenos signálů růstových faktorů, cytokinů a imunitní systém
- 3) produkce reaktivních kyslíkových metabolitů vznikajících peroxidací lipidů.

Přestože cca 20 let trvajícím výzkum v poznání významu PUFAs a jejich metabolitů v buněčných signalizacích (zejména v mech. regulujících cytokinetiku) již dosáhl obecně značného pokroku, řada otázek zůstává doposud nezodpovězena.

Pokud jde o poznání úlohy fosfolipidového metabolismu v mechanismech účinků xenobiotik je výzkum teprve v začátcích.

PŘESTO LZE VYSLOVIT PŘEDPOKLAD, že

**jak** fosfolipidové komponenty, **tak** jejich prekursory, by mohly hrát důležitou úlohu v mechanismech toxického působení xenobiotik,

mj. i modulací drah řídicích proliferaci, diferenciaci a smrt buněk, jejichž součástí jsou cytokiny a další fyziologické regulátory růstu.



**Škodlivé faktory životního prostředí,  
škála stresorů**

**Laboratoř  
cytokinetiky**

**Biofyzikální ústav AVČR, BRNO**



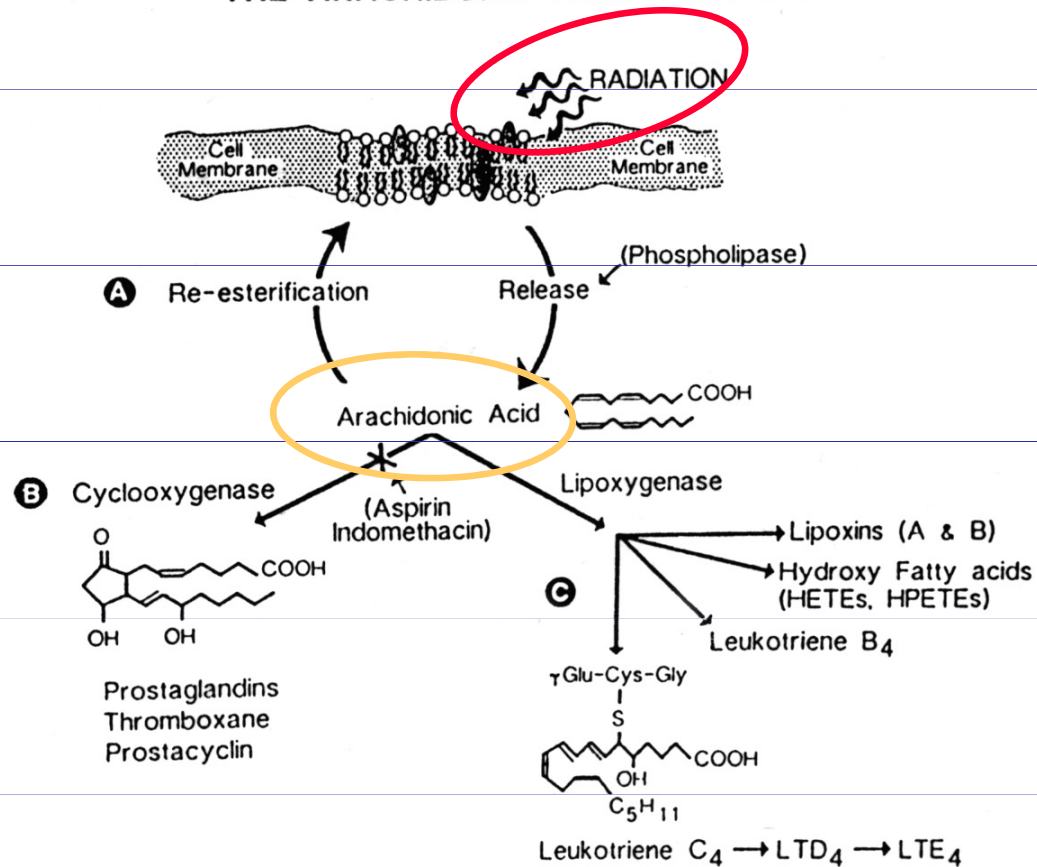
**L**aboratoř  
**cytokinetiky**

Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

# Fosfolipidový metabolismus a působení škodlivých faktorů životního prostředí

## BIOLOGICAL MEDIATORS

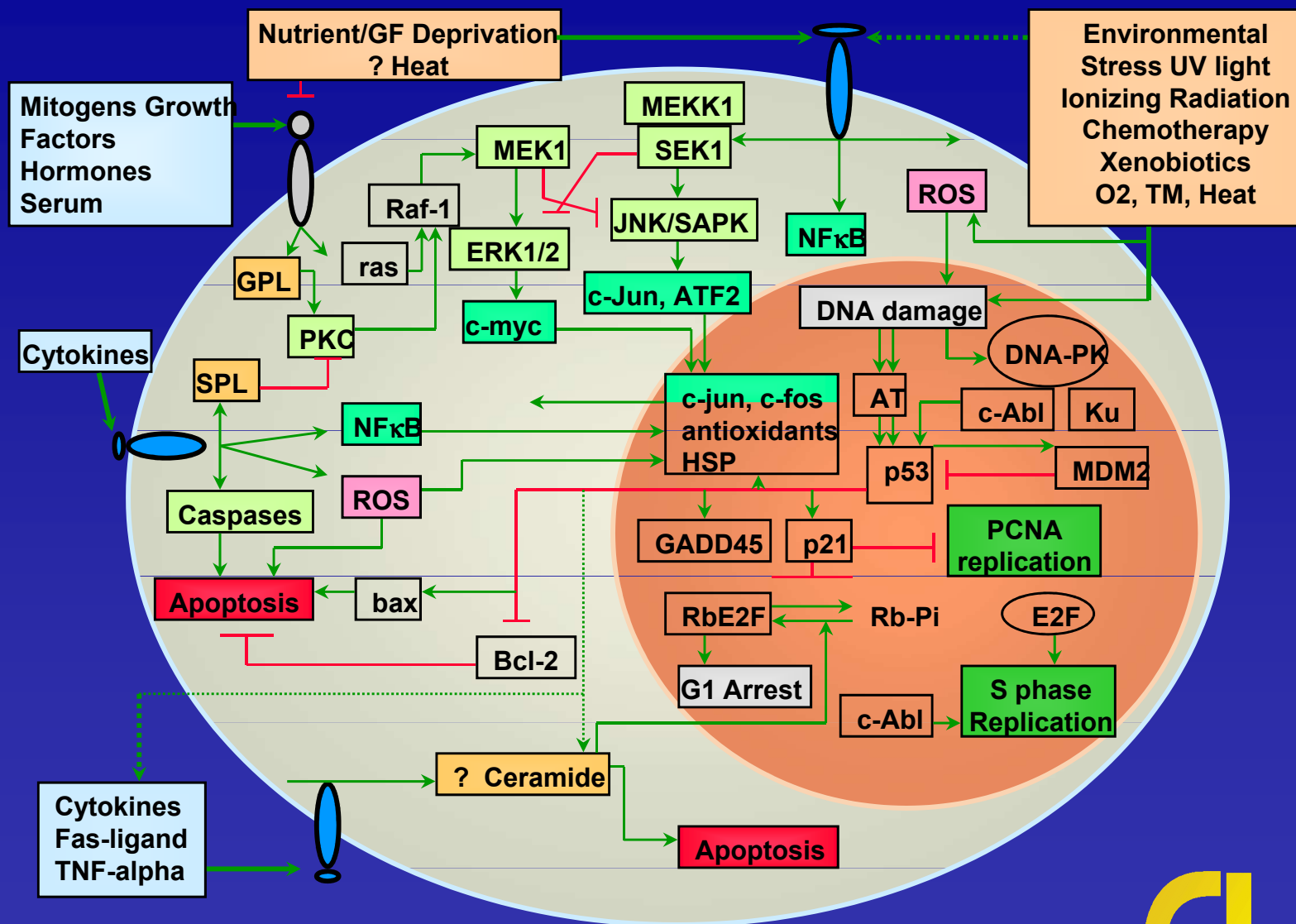
### THE ARACHIDONIC ACID CASCADE



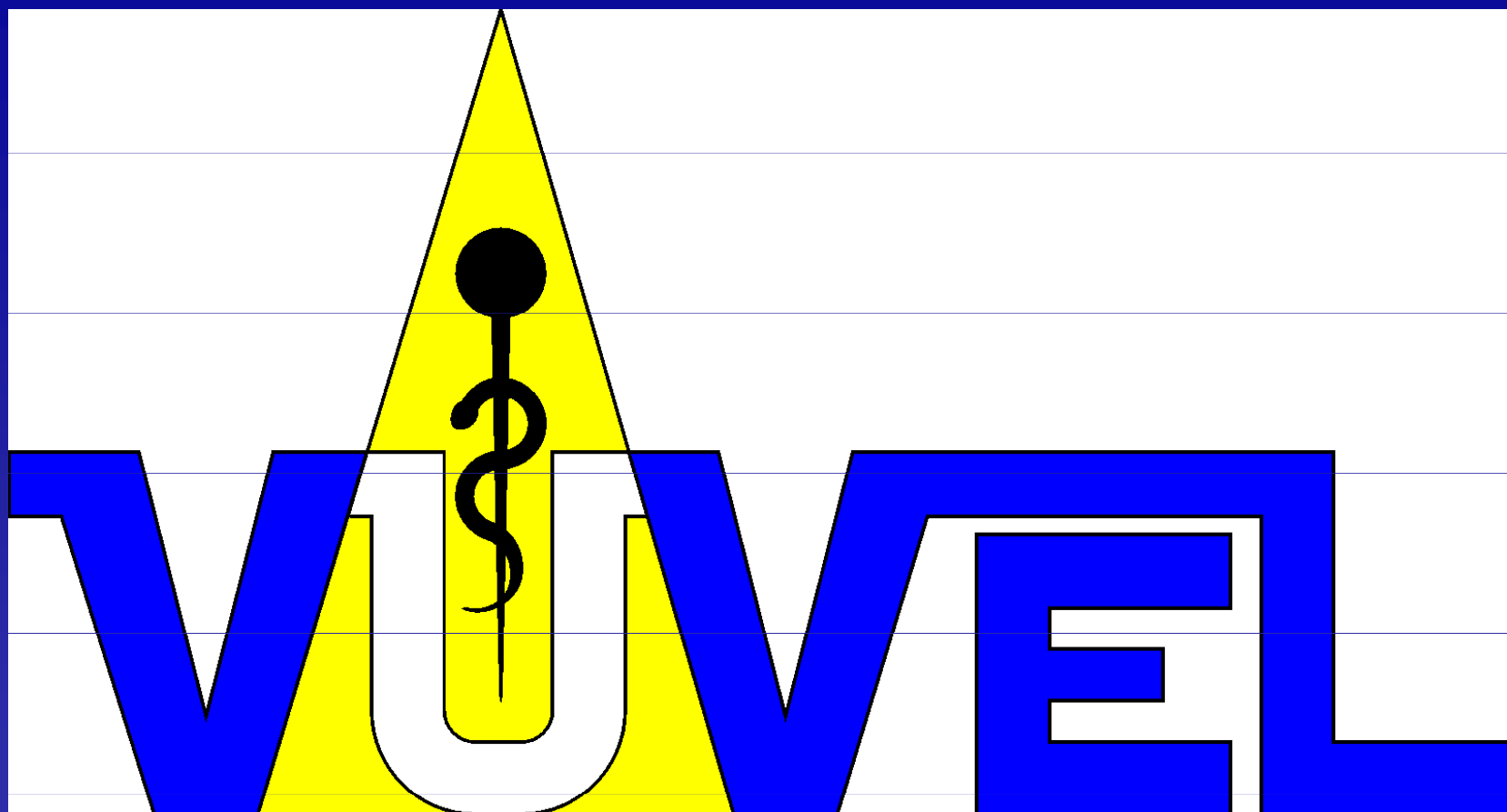
**L**aboratoř  
**cytokinetiky**

Biofyzikální ústav AVČR, BRNO

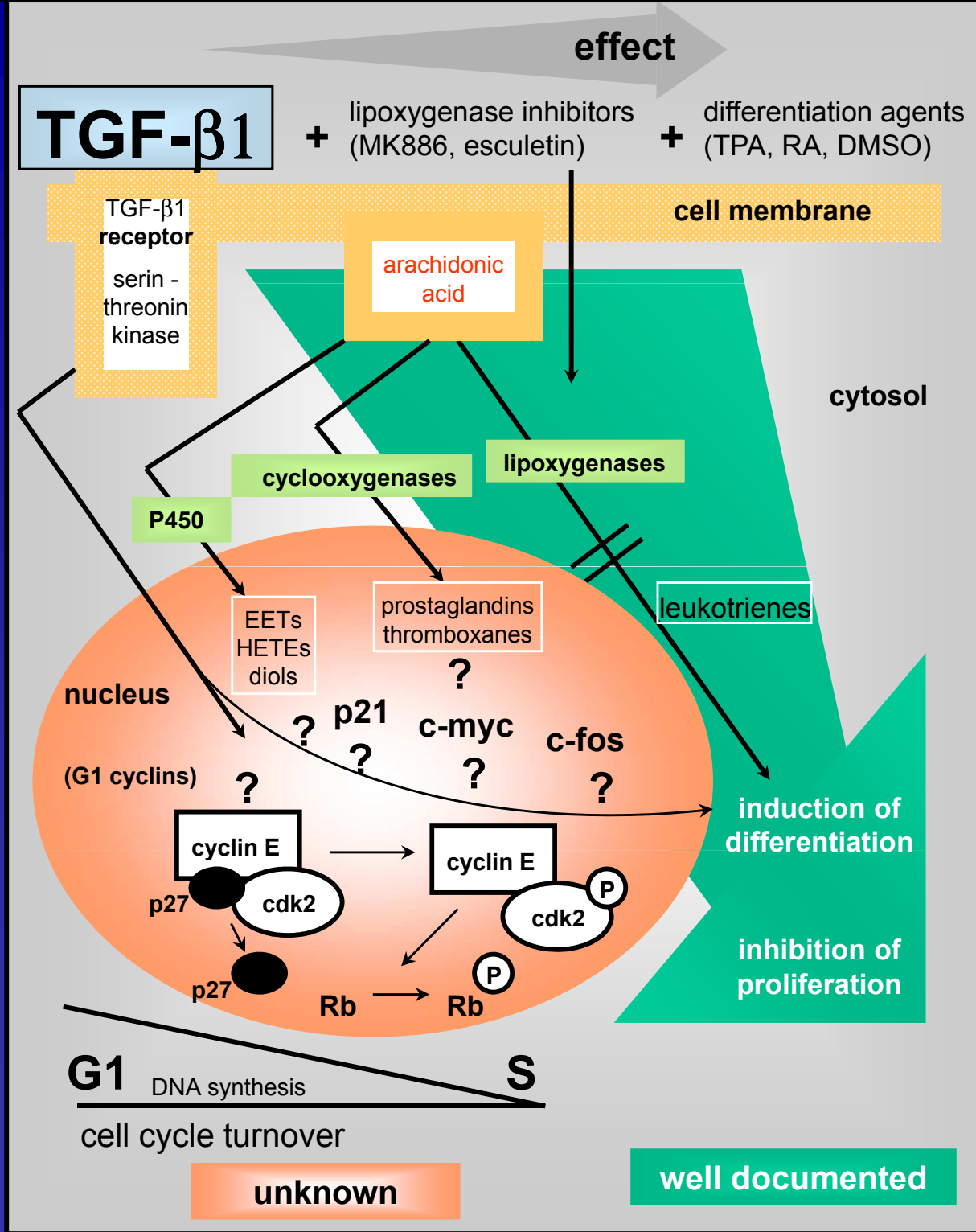




According to: Rizzieri: Drug Resistance Updates; 1: 359 - 376, 1998



RNDr. Miroslav Machala, CSc.



some interactions of TGF- $\beta$ 1 and AA metabolism with other regulatory molecules which should be studied (unknown effects)

# Epigeneticky působící faktory, které mohou modulovat rychlost dělení, diferenciaci anebo zánik buněk

## Faktory, které mohou ovlivnit cytokinetiku změnami

1) **exprese anebo funkce molekul** zapojených v přenosu signálů přímo regulujících proliferaci, diferenciaci a buněčnou smrt (apoptózou),

včetně exprese protoonkogenů a nádorově-supresorových genů

2) **signálů**, které tyto funkce ovlivňují do určité míry nepřímo,

jako jsou inhibice mezibuněčných spojení, ovlivnění funkce enzymů reparujících DNA, metylace DNA apod.